

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 03-29-17

Iki Lietuvos valstybės šimtmečio liko 322 dienos

LIETUVIAI DŽIŪGAUJA!

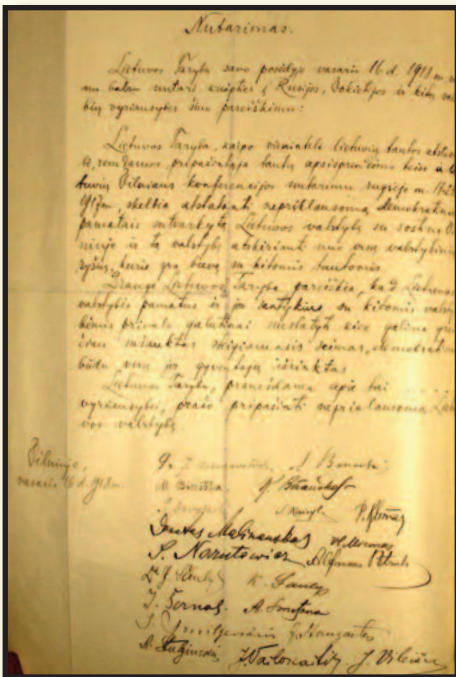
Vokietijoje rastas Lietuvos Vasario 16-osios Aktas

Likus 323 dienoms iki Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo 100-mečio, Lietuva sulaukė neįprastos likimo dovanos. Pranešama, kad kovo 29 d. Berlyne, Vokietijos užsienio reikalų ministerijos diplomatiniam archyve rastas 1918 metais pasirašytas Lietuvos Nepriklausomybės Aktas ir kiti Lietuvai svarbūs dokumentai.

Tai patvirtino užsienio reikalų ministro atstovė Rasa Jakilaitienė. Anot jos, dokumentą Vokietijoje aptiko Vytauto Didžiojo universiteto profesorius Liudas Mažylis, rinkdamas medžiagą apie Lietuvos Tarybos veiklą 1917–1918 metais.

Lietuvos ambasadorius Berlyne Deividas Matulionis teigė, kad tarp L. Mažylio rastų dokumentų yra ne tik Vasario 16-osios Aktas, parašytas lietuvių ir vokiečių kalbomis, bet ir 1917 m. gruodžio 11 d. deklaracija, numaćiusi Lietuvos ir Vokietijos sąjungą. Ambasadorius nesirýžo vertinti dokumentų autentiškumo, tačiau pabrėžė, jog L. Mažylis tuo neabejoja.

„Greta iřišto byloje vokiškojo vertimo šalia buvo išegtas ir lietuviškasis nutarimo originalas su visais 20 aiškiais originalių parašų“, – sakė profesorius. Jo teigimu, popierius yra perlenktas į keturias dalis, tai patvirtina išvadą, kad jis keliavo paštu. Profesoriaus teigimu, aktą

Vokietijos atstovui Vilniuje vasario 16-osios popietę nunešė signataras Jurgis Šaulys. Iki šiol buvo spėjama, kad jam buvo perduota tik vokiškoji versija. Aktas išegtas į bylą į kovo mėnesį.

L. Mažylis sakė, kad ieškoti Akto jį paskatino valstybės atkūrimo šimtmečio artėjimas. „Rimtai nuosekliai Lietuvos mokslininkai šita vokiškąją liniją domėjosi, ko gero, nepakankamai. Sumaniau išsiaiškinti, kokie yra Vokietijoje archyvai, kiek jie prieinami. Išaiškėjo, kad ypatingų ribojimų nėra. Parašiau elektroninį laišką į Vokietijos valstybinį archyvą, kad domiuosi šiuo laikotarpiu ir kas man rūpi. Gavau sąrašą bylų, po kurias vėta pasirausti, ką ir padariau. Užtruko tik dvi dienas“, – sakė L. Mažylis.

Ambasadorius D. Matulionis kovo 30 d. kartu su L. Mažyliu vyksta į archyvą, kur žada aiškintis situaciją, bandyti visiškai patvirtinti dokumentų autentiškumą. Pokalbių su darbuotojais metu D. Matulionis žada kalbėtis apie tai, kokios yra Lietuvos galimybės atgauti mūsų valstybei tokius svarbius ir reikšmingus dokumentus.

ELTA ir BNS

ŠIAME NUMERYJE:

Lietuvos žemėlapiai puoselėja tautos istoriją – 4 psl.

ATŽALYNAS: mokinių mintys – 8 psl.

DRAUGAS
Mano laikraštis nuolatinis, patikimas, mus rišantis.

Iš k.: Estijos užsienio reikalų ministras Sven Mikser, Latvijos užsienio reikalų ministras Edgars Rinkēvičs, JAV valstybės sekretorius Rex Tillerson ir Lietuvos užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius. URM nuotr.

R. Tillerson kalbėjosi su Baltijos ministrais

JAV valstybės sekretorius Rex Tillerson antradienį priėmė Lietuvos užsienio reikalų ministrą Liną Linkevičių kartu su Latvijos ir Estijos užsienio reikalų ministrais Edgars Rinkēvičs ir Sven Mikser. R. Tillerson susitikime su Baltijos šalių diplomatais padėkojo jiems už kokybišką partnerystę.

Baltijos šalių užsienio reikalų ministrai per pokalbį su JAV valstybės sekretoriumi taip pat aptarė finansavimą gynybai. Teigiama, kad iš R. Tillerson susitikime dalyvavę dip-

lomatai priekaištų dėl gynybos finansavimo nesulaukė. Vienintelė Estija iš Baltijos šalių gynybai skiria 2 procentus BVP (bendrojo vidaus produkto). Lietuva ir Latvija šį rodiklį žada pasiekti kitamet.

„Aš pats pradėjau pokalbį apie saugumo temas ir gynybos išlaidas. Mes patys paminėjome, kad suprantame, jog reikia skirti daugiau lėšų gynybai, kad tą turi daryti visi europiečiai ir kad Baltijos šalys čia užima labai aiškias pozicijas“, – sakė L. Linkevičius.

– 2 psl.

Laisvė reiškia atsakomybę. Štai kodėl dažnas jos bijo. – George Bernard Shaw

Svarbiame susitikime JAV Baltijos šalių užsienio reikalų ministrai – Estijos Sven Mikser, Latvijos Edgars Rinkēvičs ir Lietuvos Linas Linkevičius.

R. Tillerson kalbėjosi su Baltijos ministrais

Atkelta iš 1 psl.

Ministro teigimu, Lietuva taip pat siekia stiprinti ir padaryti labiau matomą savo indėlį kovą su terorizmu. Prisidėdama prie tarptautinės bendruomenės pastangų įveikti grupuotę „Islamo valstybė“, šalis gali padvigubinti savo indėlį tarptautinėje koalicijoje. Jo teigimu, konkretus papildomas Lietuvos indėlis priklausys nuo sąjungininkų poreikių ir tai nebūtinai reiškia, kad šalis tiesiog padvigubins instruktorių skaičių Irake, kur šiuo metu yra dislokavusi šešis karius.

L.Linkevičius tvirtino, kad naujoji JAV administracija yra suinteresuota stiprinti NATO, tačiau

tam reikalinga ir tolesnė amerikiečių lyderystė Aljanse. „Mums labai svarbi JAV lyderystė NATO, ypač dislokuojant dalinius Baltijos šalyse. R. Tillerson patvirtino, kad JAV lieka išsipareigojusios ir kad jis supranta JAV karių buvimo mūsų šalyse svarbą“, – sakė ministras.

Pasak L. Linkevičiaus, R. Tillerson Washingtonė buvo dar kartą išreikšta Lietuvos pozicija dėl nuolatinių karių buvimo mūsų šalyje. L. Linkevičiaus teigimu, šios pajėgos galėtų vykdyti tiek pratybas, tiek mokymo misijas.

„R. Tillerson puikiai supranta karių buvimo svarbą, prasmę. Aš tikrai dar kartą pakartojau, kad norėtume matyti JAV karius be kažkokių in-

tervalų ir tarpų, kad būtų nuolatinis buvimas“, – teigė L. Linkevičius.

Nuo 2014 m., po Krymo aneksijos, JAV ėmė rotuoti maždaug kuopos dydžio pajėgas Lietuvoje. Kovo viduryje Vilniuje apsilankęs JAV ir NATO pajėgų Europoje vyriausiasis vadas generolas Curtis Scaparrotti, paklaustas apie galimybes Lietuvoje amerikiečių pajėgas turėti nuolatos, teigė, kad rotacijos ir dabar užtikrina beveik nuolatinį jų buvimą, ir jis šioje srityje norėtų „tam tikro lankstumo“.

Lietuvoje šiuo metu dislokuojamas NATO batalionas, kuriam vadovaus Vokietija.

Parengta pagal ELTA ir Irytas.lt pranešimus

Beginklės tiesos palaiminimas

Seime vyko spaudos konferencija, skirta arkivyskupui Teofilui Matulioniui

Kovo antradienį, Seime vyko spaudos konferencija „Beginklė tiesa“, skirta pažymėti artėjančias arkivyskupo Teofiliaus Matulionio beatifikacijos, t. y. skelbimo palaimintuoju, iškilmes bei atidaryti jam skirtą parodą Seime. T. Matulionio gyvenimą vaizduojančių fotografijų stendai bus eksponuojami Seimo I ir II rūmuose iki gegužės 3 d.

Arkivyskupo T. Matulionio beatifikacija vyks š. m. birželio 25 d. Ja siekiama įtvirtinti žinią apie šį prie sovietinio režimo neprisitaikiusį ir tėvynės neišdavusį žmogų. Spaudos konferencijos metu buvo kalbama apie T. Matulionio asmenybę ir veiklą, jo beatifikacijos bylos eigą ir šios bylos ryšį su kitais Lietuvos kandidatais į palaimintuosius. Buvo aptarta beatifikacijos iškilmių valstybinė reikšmė. Spaudos konferencijoje dalyvavo parodos kuratorius, Seimo narys Arvydas Anušauskas, parodos autorius, dailininkas ir žurnalistas Vaidotas Žukas ir T. Matulionio beatifikacijos bylos notaras, kunigas Algirdas Jurevičius.

Spaudos konferencijoje (iš k.): Vaidotas Žukas, Arvydas Anušauskas ir Algirdas Jurevičius. Martyno Ambrazo nuotr.

LR Seimo info

DRAUGAS
(USPS-161000)
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday
and Saturday
except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by
the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.
Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284
Periodical class postage paid at Chicago, IL
and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA **\$250.00**

JAV – metams **\$150.00** • 1/2 metų **\$80.00** • 3 mėn. **\$57.00**
Pirma klase – **\$340.00** • kartą per savaitę **\$240.00**

! Kanadą – metams **\$390.00** (USD) • 1/2 metų **\$210.00** (USD) • 3 mėn. **\$110.00** (USD)
! Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams **\$615.00** • 1/2 metų **\$315.00**
! Lietuvą paprastu paštu – metams **\$120.00** • 1/2 metų **\$66.00**

Internetinė prenumerata – metams **\$115.00**

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams **\$95.00** • 1/2 metų **\$70.00** • 3 mėn. **\$48.00**
! Kanadą – metams **\$150.00** (USD) • 1/2 metų **\$120.00** (USD) • 3 mėn. **\$75.00** (USD)
! Lietuvą ir kitas šalis oro paštu – metams **\$220.00** • 1/2 metų **\$120.00**, paprastu paštu – metams **\$70.00**
Mažindami pašto išlaidas, prenumeratos kvitų nesiuočiame. „Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.
Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
Redakcija dirba kasdien nuo 8:00 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

Administracija –
skelbimai@draugas.org, administracija@draugas.org

Reklama – Audronė Kižytė,
audreykizys@gmail.com, 630-805-1404

Vyriausioji redaktorė –
Ramunė Lapas
vyr.redaktore@gmail.com

Redaktorė –
Virginija Petrauskienė

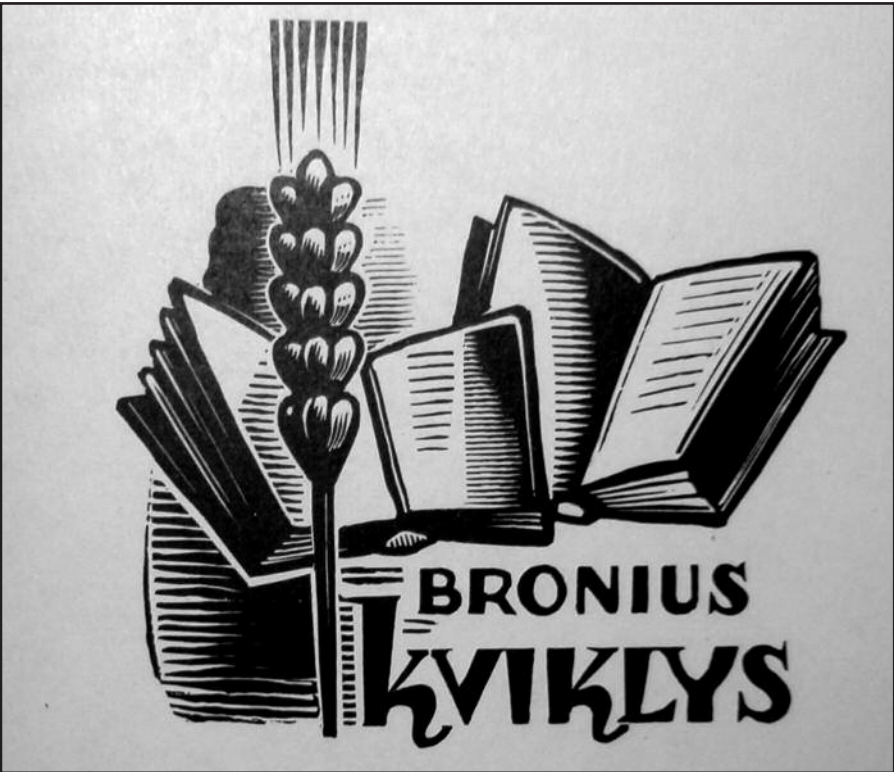
Techninis redaktorius –
Jonas Kuprys

Korektorė –
Dalia Sokienė

Už skelbimų turinį ir kalbą neatsakome.

Straipsnių autorių nuomonė nebūtinai sutampa su redakcijos nuomone.

Bronius Kviklys dukros Rūtos prisiminimuose (II)

Pauliaus Augio exlibris, skirtas Broniui Kvikliui. Kviklių šeimos nuotraukos

Tėsinys. Pradžia kovo 28 d.

Kas buvo lyderis šeimoje, kieno žodis buvo paskutinis?

Nežinau. Manau, kad abiejų. Mama turėjo daugiau rūpintis buitimi, nes tėvas visiškai tuo nesirūpindavo, tik kai reikalas priversdavo. Tikrai jis nemokėjo virti, ir jam nebuvo svarbu ką jis valgo. Kai mama susirgo artritu ir neišeidavo iš namų, tėvas viską supirkdavo. Jo būdavo tokia dieta – nueis pas mėsaininką ir prisipirks skanių dešrų. Kai tėvui moterys užkraudavo per daug darbų, jis pareikšdavo, kad jo didžiausia svajonė būtų eiti pas marijonus (kurie leido „Draugą“) broliuku, sakydavo: „Net Mišių laikyti jiems nereikia, tik ramiai dirbti paskirtą darbą“.

Ar namuose būdavo svečių ir kokiomis progomis?

Pas mus visada būdavo svečių, bet nebūdavo jokių balių. Mama to labai nemėgo. Mano tėvo pusbrolis prof. Pranas Čepėnas, kuris dirbo Lietuvių enciklopedijoje, jų dukra Inutė, – 5 m. už mane vyresnė. Atsimenu, kai buvau maža, Inutė ateidavo pas mus ir žaisdavo su mūsų lėlėmis. Ir prašydavo niekam nesakyti, nes ji jau buvo per didelė žaisti. Ji užaugo garsi vaikų psichologė, ir tragiška, kad būdama kokių 60 m., mirė nuo kiaušidžių vėžio. Dėdė Pranas ir teta Albina išsikraustė į Bostoną, kai jis pradėjo dirbti Enciklopedijoje. Tėvas juos brangino, nes čia buvo mūsų vieni iš nedaugelio giminių. Buvo dar kiti Čepėnai, Vytautas ir Algis. Vytautas vedė Aldoną Puzinaitę, archeologo prof. Jono Puzino dukrą. Mes su Ramune jų vaikus saugodavom. Algis buvo labai garsus „bucheris“. Jis ir jo du draugai Brighton Parke turėjo nedidelę krautuvėlę, kur pardavinėdavo labai gerą mėsą. Visos bobutės eidavo pas jį. Tie kiti du jo partneriai vedė, o Algis liko viengungis, ir tada jie tą parduotuvę uždarė. Brighton Parko žmonės juos dar prisimena, kad buvo trys broliukai.

Tėvo geri draugai buvo Jonas Dainauskas ir Juozas Kreivėnas. Jie Cicero, Kreivėno garaže, turėjo įsirengę knygų iš Lietuvos knygyną. Kreivėną grasindavo susprogdinti, kad jis su sovietais draugauja, bet tai buvo tik knygų prekyba, ne komunistinė draugystė. Dainauskas buvo emigravęs iš Lenkijos, jis buvo istorikas. Jis labai il-

gai gyveno, daugiau kaip 90 m.

Daug Tėvo draugų buvo akademikų skautų. Tai buvo daugiau asmeniniai draugai.

Tėvas savo draugus visada vaišindavo kava ir pyragais. Tada kas nors turėdavo nueiti į kepyklą atnešti tų pyragų. O kiekvieną sekmadienį mama kepdavo viščiuką. Tėvas nueidavo į bažnyčią, į Jaunimo centrą, ir parsivesdavo kokią draugą pietums. Labai dažnai pietaudavo kokie nors jo draugai.

Kokius renginius lankė Tėvai?

Jie nebuvo mėgėjai išeiti iš namų. Turbūt tėvui tiesiog nebūdavo laiko. Kai mes buvom tik atvažiavę, jie buvo jauni, mes su tėvais ir net vieni vaikai išmaišėm visus Čikagos muziejus ir parkus. Tais laikais nebijodavo paleisti vieno vaiko, ir nieko neatsitikdavo. Man buvo 10 m., kai mes atvažiavom į Ameriką. Tai 10–12 m. mes su sesute važiuodavom į Šv. Jurgio parapiją, į mokyklą tramvajum, o gyvenom prie ežero. Vienos. Ir į kokią sueigą – irgi vienos.

Tėvas į minėjimus eidavo tada, jeigu jam reikėdavo aprašyti. Eidavo kaip į darbą, nemėgo. Jeigu galėdavo kas kitas nueiti, tai ir neidavo. Mama irgi nemėgdavo eiti. Eidavo į koncertus, operas, piknikus, kai jų dar būdavo. Tėvas daug dirbdavo su skautais. Kiekvieną vasarą į kokią stovyklą važiuodavo.

Kokius mokslus įsigijo dukros?

Mes visos turim bakalaurą, aš turiu du magistrus ir Danguolė turi du magistrus. O Ramunė, kuri yra mirusi, Illinois universitete baigė sociologiją ir po to 10 m. dirbo banke kasininke. Tais laikais banke negalėjai dirbti nieko aukštesnio, tik kasininke, nesvarbu, ką buvai baigęs. Dirbo labai prestižiniame banke Čikagos centre. Danguolė baigė University of Illinois Čikagoje istoriją ir pedagogiką. Po to – bibliotekininkystę. Ji tapo biznio bibliotekininke, dabar dirba University of Michigan, Biznio mokykloje, kuri yra viena geriausių Amerikoje. Jai dabar 62 m. ir ji, sako, ten dirbs iki pensijos.

Aš pirmiausia studijavau fiziologiją ir gamtos mokslus. Norėjau stoti į medicinos mokyklą, bet nebuvau užtenkamai gabi, nes kai kurie dalykai labai sekėsi, o kai kurie – ne. Matemati-

ka visai nesisekė, ir nutariau, kad nė nebandysiu. Nes pamačiau, jeigu dirbi medike, negali turėti normalaus gyvenimo. Tada įsigijau magistrą iš anglų kalbos. Ir gavau darbą (irgi ne į temą) federalinėje įstaigoje, vaistų ir higienos administracijoje. Pasijutau nėščia, ir mano karjeros nuėjo šuniui ant uodegos. Kai vaikai paaugo, grįžau į mokyklą ir padariau kitą magistrą – iš bibliotekininkystės. Kai vaikai augo, dirbau pusę etato mokykloje bibliotekininke ir po to – viešojoje bibliotekoje. Mano alga padėjo užmokėti už vaikų mokslą. Mes turim tris vaikus, ir jie maždaug vienu laiku studijavo. Man ten labai patiko, nors man daug kas patiko. Man ir anglų kalba patiko. Aš daug metų vasaromis dirbdavau liginėje. Galėčiau operuoti šunį ir įdėti jam kito šuns širdį. Tas man irgi patiko. Taip pat mėgstu piešti ir tapyti. Ir dabar pasižiūriu į savo senus darbelius, kuriuos dariau prieš 40–50 m., ir nematau, kad jie būtų blogesni už tuos, kuriuos dabar darau. Žmogus gali būti daug kas.

1976 m. Jūs Vilniuje lankėte lietuvių kalbos kursų. Kokia tai istorija?

Man buvo 35 m., aš jau buvau išteklėjusi. Pasitaikė tokia proga. Mes nerūjėjom pinigų, nes augo 3 vaikai ir dirbo vienas vyras, bet aš į tuos kursus išvažiavau. Mano kitos draugės buvo važiavusios prieš metus ir pasakojo, kaip buvo gerai, nes Lietuvoje galėjai pabūti 6 savaites, o ne 5 dienas, kaip sovietai leisdavo. Pasamdžiau kaimynų mergaitę, kad pasaugotų vaikus ir išvažiavau. Tėvai prisidėjo, dar davė pi-

Bronius Kviklys Kaune prieš karą.

nigų, kad nuvesčiau gimines į dolerinę ir nupirkčiau ko nors. Tai buvo viena iš tų nepakartojamų išvykų, kurias atsimeni visą gyvenimą.

Kaip buvo su namų lietuvybe? Ar buvo kokių prievolių, tradicijų?

Tai vyko kažkaip natūraliai. Nebuvo taip, kaip tada, kai mes auklėjom savo vaikus, – kai vaikai iš paskos ir sakai: kalbėk lietuviškai, kalbėk lietuviškai... Tėvai kitaip nekalbėjo. Mes juk irgi iš pradžių nemokėjom angliškai. Visi sako, kad vaikai lengvai išmoksta. Man truko šiek tiek laiko, kol aš pradėjau suprasti, paskui dar laiko, kol pra-

dėjau ir pati kalbėti. Mokyklos buvo paprinės, seselės kazimierietės buvo lietuvės, daug DP vaikų. Maria High School mes turėjom „Rūtos“ ratelį, kaip lietuvačių klubą. Jau greitai švėsimė 60 metų po baigimo. Mūsų tame klube buvo apie 30. Ir dar tik dvi yra mirusios. Jos susirenka Čikagoj, jeigu man išeina, aš irgi nuvažiuoju. Beveik visos liko aplink Čikagą. Tik kelios išvažiavo kur nors kitur. Aš po studijų išvažiavau į Kaliforniją, nes išteklėjau.

Sesės irgi lankė tas pačias mokyklas. Universitete mes irgi turėjom lietuvių klubą. Lietuviai susitikdavom prie tam tikro stalo ir kartu gerdavom kavą. Ir visoki baliai būdavo. Turėjau kambariokę lietuvaite ir priėmėm dar vieną, ji buvo latvaitė. Jos vardas irgi buvo Rūta. Ir kai skambėdavo telefonas, visada būdavo tai kitai Rūtai, o ne man. Kadangi lankiau mergaičių mokyklą, tai berniukų amerikiečių aš nedaug pažinojau. Tik atėjusi į universitetą pradėjau susipažinti.

Namų šventės.

Katalikiškos – Kalėdos, Velykos. Didelis dalykas būdavo Kūčios. Šeimos rate.

Danguolė yra rašiusi, kad Tėvas nebuvo labai tikintis, bet jis gavo Popiežiaus apdovanojimą. Jo santykis su Bažnyčia, kunigais, tikėjimu.

Jis buvo lietuviškai tikintis visą laiką. Kai mes ėjom į katalikišką mokyklą, daugiau žinojom apie visas tikėjimo tiesas negu tėvai. Kai jis pradėjo dirbti „Drauge“, dirbo vienuoliams marijonams ir pradėjo draugauti su kunigais – Viktoru Rimšeliu, Pranu Garšva... Tėvai sekmadieniais visuomet eidavo į bažnyčią. Jie buvo tradiciniai katalikai.

Gavęs intelektualų darbą ar Tėvas pasikeitė, kaip jis tai vertino?

Tuo metu jis jau dirbo geležies fabrike, ir tai buvo sunkesnis darbas negu baldus šlifuoti. Čia buvo darbas su karštom geležim. O žmogus sensta. Tai fiziniai buvo lengviau. Atmosfera buvo labai draugiška. Tėvas su visais sugyvendavo. Dirbo Aloyzas Baronas, Kazys Bradūnas, Česlovas Grincevičius, Aušrelė Liulevičienė, Danutė Bindokienė, kuri sakydavo, kad mano tėvas buvo jos mokytojas. „Draugo“ spaustuvė buvo labai didelė, nes mašinos tais laikais buvo milžiniškos. Tėvas

vis atsivesdavo mus ar mano vaikus parodyti, kur jis dirba.

Tėvo atlyginimas fabrike tikriausiai buvo didesnis negu redakcijoje?

Aš manau. Mama visuomet daugiau uždirbdavo negu tėvas. Jie išsiversdavo. Mūsų šeima mokėjo labai kukliai gyventi ir tų pinigų užtekdavo. Kai mes, vaikai, manydavome, kad reikia, jie nemanydavo. Jie nemanė, kad reikia turėti daugiau negu 2 poras batų. Jiems tai būdavo neaktualu. Jie viską turėjo ko jiems reikėjo.

Nukelta į 7 psl.

RYTYS

Rytys – rytinis, iš rytų pučiantis vėjas. Puslapis „Rytys“ pristato JAV lietuvių naujienas iš rytų pakrantės valstijų.

Redaktorė Vaida Lowell • El. paštas: draugas.east.coast@gmail.com

Lietuvos žemėlapių kolekcionierius puoselėja tautos istoriją

JOVITA BELIAK-ANTANAVIČIENĖ

Vasario-kovo mėnesiais Lietuvos Respublikos konsulate New Yorke vyko paroda „300+ years of Lithuania on Maps, 1552–1862“, kurios autorius – lietuvių kilmės žemėlapių kolekcionierius Andrew Kapochunas (Andrius Kapočiūnas).

Pasitikdami iškilmingą Lietuvos Nepriklausomybės Atkūrimo dieną parodos lankytojai galėjo prisiminti, kokia Lietuva buvo prieš kelis šimtus metų ir kaip sunkiai mūsų protėviai kovojo dėl šalies nepriklausomybės ir laisvės. Mūsų šalies didvyrių dėka šiandien žemėlapyje puikuojausi Lietuvos vardas, o į padangę galime nevaržomai iškelti savo trispalvę vėliavą.

Iš Vokietijos keliai atvedė į New Yorką

Dauguma praėjusiame amžiuje emigravusių lietuvių pasakoja apie skaudžius ir be galo sunkius kelius, atvedusius jų šeimas į svetimas šalis. Karas, okupacija ir nenoras būti vergais privertė ieškoti prieglobsčio kitur. „Kaip ir dauguma lietuvių šeimų 1944-ųjų rugsėjį, mano šeima nutarė verčiau pabėgti į Vakarus, negu gyventi sovietų okupacijoje“, – apie kelius, atvedusius į Ameriką, pasakojo Lietuvos žemėlapių parodos autorius Andrew Kapochunas, gimęs 1947 metais lietuvių-estų pabėgėlių stovykloje Kempten, Vokietijoje.

Parodos atidaryme Andrew skaitė paskaitą „How Maps and Map Collecting helped a Lithuanian Immigrant Find His Place in the World“, kurios metu pristatė savo kolekcijos žemėlapius, siekiančius Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės laikus. Šeimos istorija bei įvykiai, nulėmę jo atsiradimą Amerikoje, įkvėpė Andrew kolekcionuoti ir nagrinėti Lietuvos žemėlapius bei padėti kitiems surasti tinkamą vietą šiame pasaulyje.

Žavisi miesto ritmu

Parodos autorius į Maspeth (Queens, New York valstijoje) atvyko 1949 metais kartu su trimis seserimis ir New Yorke praleido didžiąją dalį

Lietuvos Respublikos konsulate New Yorke vyko paroda „300+ years of Lithuania on Maps, 1552 – 1862“. Iš k.: parodos autorius, lietuvių kilmės žemėlapių kolekcionierius Andrew Kapochunas, jo žmona Aileen Bassis ir Lietuvos generalinis konsulas New Yorke Julius Pranevičius.

Andrew Kapochunas, Lietuvos žemėlapių kolekcionierius.

savo gyvenimo. „Baigęs City University of New York City (Biologinės iliustracijos specialybė, angl. – *Biological Illustration*) 13 metų dirbau leidyboje – nuo rašytojo ir vyriausiojo redaktoriaus 2-jų milijonų tiražo bulvariniame laikraštyje, iki leidybos direktoriaus 30-ties milijonų dolerių apyvartos žurnalų ir knygų klubo įmonėje. Vėliau perėjau į tiesioginę rinkodarą, kad galėčiau daugiau laiko praleisti su šeima. Po 6 metų joje tapau verslo ir vartotojų duomenų specialistu, šioje srityje dirbau dar 22-ejus metus“, – savo mokslo ir darbo patirtimi dalijasi Andrew, kuris 2010 metais išėjo į pensiją.

Šiuo metu Andrew džiaugiasi galėdamas kurti ir kuruoti dvi žemėlapių internetines svetaines www.LithuanianMaps.com ir www.NewYorkMapSociety.org, kolekcionuoti antikinius Lietuvos žemėlapius, leisti laiką su savo dviem vaikais, trimis anūkais ir keliauti su žmona Aileen Bassis, kuri yra menininkė ir poetė.

„Gyvenimas yra geras“, – šypsosi kolekcionierius, tačiau vaikystės prisiminimai netrukus šypsena užgesina. Andrew Kapochunas pasakoja apie juodais švarkais vilkinčių ir motociklininkų batais avinčių (bet be motociklų!) berniukų bei dviračiais apsiginklavusias lenkaičių merginų gaujas. Kartą susidūręs su agresyviai nusiteikusia gauja parke, Andrew liko nesumuštas vien dėl to, jog jo sesuo Emily vadovavo vienai iš tų gaujų. „Man visiškai nepatiko gyventi Maspeth“, – teigė Andrew, kuris 13-os metų buvo priimtas į Manhattan mokyklą ir nuo tada vis dažniau atvykdavo į miesto centrą.

„Man visada patiko Manhattan – toks jaudinantis ir įkvėpiantis. Nuolatinis triukšmas, įvairovė, muziejai ir Centrinis parkas – visiškai priešingybė mažam miestui Maspeth, kuriame visi mano draugai buvo trečios kartos Amerikos lenkai. Mmano tėvai pažinojo tik vieną Amerikos lietuvių šeimą, atvykusią po Antrojo pasaulinio karo“, – New Yorko centre miesto dalimi žavisi Andrew, kuris dėl smarkiai Manhattan išaugusių būsto kainų pastarąjį dešimtmetį gyvena Jersey City, New Jersey valstijoje.

Ant sienos kabo 36 žemėlapiai

Andrew Kapochunas visuomet domėjosi žemėlapiais – nustatant esamą vietą, prisimenant aplankytas vietas, domintis savo kilme bei planuojant tolimesnes keliones. „Mano namo sieną vis dar puošia Europos žemėlapis, kurį įsigijau 1969 metais viešėdamas Berlyne. Aš pažymėjau kiekvieną nueitą k-

Andrew Kapochunas visuomet domėjosi savo giminės istorija. Nuotraukoje – Andrew senelio Vincento Kapochunas laidotuvės, kuriose dalyvavo ir tuometinis Lietuvos prezidentas Antanas Smetona, jo dešinėje – Andrew tėtis Vincas Kapochunas, Prezidento A. Smetonos asmens sargybinis. Andrew Kapochunas asmeninio archyvo nuotraukos

lią ir iki šiol jame žymiu visas vietas, kurias aplankau”, – apie įkvėpimą kolekcionuoti žemėlapius pasakoja kolekcionierius.

Patį pirmąjį Lietuvos žemėlapi Andrew išgijo visai atsitiktinai užėjęs į mažo miestelio knygyną, su šeima atvykęs į Adirondack kalnus New York valstijoje. „Tarp krūvos gulėjusių leidinių aš pamačiau labai seną žemėlapi su Lietuva. Visi žymėjimai buvo lotynų kalba ir pardavėjas nežinojo ką žemėlapis vaizdavo. Galiausiai aš jį nusipirkau už 70 dolerių. Dabar šis žemėlapis, išleistas 1703 metais, kainuoja apie 750 dolerių”, – apie savo pirmąjį senovinį pirkinį pasakoja kolekcionierius. Jo namuose šiandien puikuoja 36 įrėminti žemėlapiai ir dar apie 50 žemėlapių saugomų skaitmeniniu formatu.

Andrew skuba pabrėžti, jog ne visada senas radinys yra vertingas: „Rinkos kaina yra paklausos ir pasiūlos funkcija. Tu gali turėti kažką unikalų, bet jeigu tavo daiktas neturi paklausos, jo rinkos kaina bus maža.” Kaip žinia, kolekcionierių, besidominčių išskirtinai Lietuvos žemėlapiais, yra mažai, todėl senovinių Lietuvos žemėlapių galima išigyti visai nebrangiai, palyginus su didelę paklausą turinčiais senoviniais Europos ar JAV žemėlapiais.

Andrew Kapochunas visuomet domėjosi savo giminės istorija ir šakni-

zidentas A. Smetona pabėgo į Vokietiją, vėliau – į Šveicariją ir galiausiai - į JAV. Taip Vincas Kapociūnas neteko darbo. Po kelių metų sovietams įgaunant pranašumą kare, Vincas su visa šeima pasitraukė į vakarus, tikėdamas atsekti prezidento A. Smetonos pabėgimo kelius. Nugirdęs, jog maistas geresnis JAV zonoje, 1945 metais su visa šeima jis persikėlė į lietuvių-estų pabėgėlių stovyklą Kempten ir išbuvo joje iki 1949 metų balandžio mėnesio”, – šeimos istorijos detalėmis dalinasi Andrew.

Ribojant imigrantų skaičių šalyse, Kapociūno šeimos prašymas emigruoti į Australiją tuo metu buvo atmestas. Laimei 1948 metais Amerikos vyriausybė sušvelnino įstatymus ir pabėgėliams iš Europos, kurie turėjo gyvenamosios vietos ir darbo garantiją svetur, buvo leista imigruoti į Ameriką. „Tai nebuvo pasirinkimas – tai buvo vienintelė galimybė”, – apie apsisprendimą emigruoti pasakojo Andrew. „Mano tėčio šeima turėjo pusbrolius Queens, New Yorke. Jie mums padėjo išikurti ir rasti darbus mano tėvams. Kiek vėliau mano tėvai tapo pajėgūs išigyti pirmąjį namą Maspeth, Queens, kur gyvenome daugelį metų”, – apie atvykimą į New Yorką pasakojo parodos autorius. Po Antrojo pasaulinio karo 1948–1950 metais apie 27,255 lietuvių „dipukų” atvyko į JAV.

Andrew Kapochunas namuose šiandien puikuoja 36 įrėminti žemėlapiai ir dar apie 50 žemėlapių saugomų skaitmeniniu formatu.

mis. Įdėjęs nemažai pastangų bei laiko, Andrew sukūrė savo giminės medį, kuriame įamžinti net 773 asmenys kartu su žmonos giminaičiais. Pirmą kartą Andrew Lietuvą aplankė 1996 metais ir dabar kas dvejus metus jis vyksta aplankyti savo giminaičių, su kuriais palaiko glaudų ryšį. „Pirmą kartą atvykęs į Lietuvą aš pagaliau pasijutau esąs namie. Mano pusbrolis Vidmantas Kapačiūnas (taip jo pavardė buvo įrašyta jam gimus) yra žymus Lietuvos medžio drožėjas ir jis yra mano geriausias draugas!”, – stipriu tarpusavio ryšiu džiaugiasi Andrew.

Tėtis – Antano Smetonos asmens sargybinis

Žemėlapių kolekcionierius sutiko pasidalinti savo šeimos istorija bei išgyvenimais po Antrojo pasaulinio karo. „Mano tėtis Vincas, būdamas 23-ųjų metų, paliko šeimos ūkį Kertauninkuose (netoli Žiežmarių Lietuvoje) ir 1935 metais pradėjo tarnauti Lietuvos kariuomenėje. Po dvejų metų jis buvo paskirtas pirmojo Lietuvos prezidento Antano Smetonos asmens sargybiniu.

Kuomet 1940 metų birželį sovietai pradėjo Baltijos šalių okupacija, Pre-

Žemėlapiai teikia ramybės ir pasitenkinimo

Tai kaip gi žemėlapiai ir jų kolekcionavimas padėjo surasti tinkamą vietą žemėje? „Aš visuomet Amerikoje jaučiausi kaip pašalietis – ‘dipukas’ ir kaip įtartinas imigrantas su neįstariamu vardu ir pavarde. Aš nustojau kalbėti lietuviškai namuose, kai man buvo 5-eri metai, nes nenorėjau turėti akcento. Aš vienašališkai antroje klasėje pakeičiau savo vardą iš Andrius į Andrew ir pavardę į Kapochunas tam, kad mano vaikai neturėtų pavardės tarimo problemų. Be to, vienas mano viršininko pasamdytas konsultantas primygtinai reikalavo manęs pakeisti pavardę”, – apie priverstinius asmens duomenų pakeitimus pasakojo Andrew.

Domėdamasis savo šeimos istorija, kolekcionuodamas Lietuvos žemėlapius bei kuruodamas jų svetaines, Andrew Kapochunas vertingai prisideda prie mūsų tautos bei šalies istorijos puoselėjimo ir išsaugojimo: „Stebėjimas, mano kilmės ir gyvenimo vietų analizavimas žemėlapyje – visa tai suteikia man, kaip amžinai išstumto žmogaus, kuris gyveno 19-oje skirtingų vietų, komforto jausmą.”

Negelbėkit pasaulio. Padėkit nors vienam vaikui

„Jeigu negalite pamaitinti šimto žmonių, pamaitinkite bent vieną”, – kadaise yra sakiusi motina Teresė. Pagalvokime, kiek laiko skiriame naujienų skaitymui ar klausymui, diskusijoms ir piktinimuisi dėl pasaulio nelaimių bei nevilčiai dėl savo pačių bejėgiškumo. Taip, mes negalime išgelbėti pasaulio, tačiau galime padėti bent vienam jo gyventojui. Net ir užsiėmę savais rūpesčiais, nepamirškime artimo, kuriam taip reikalinga mūsų širdies šiluma. Lietuvos vaikų globos būrelis „Saulutė” ištisus metus nepaliauja šviesti tiems, kurių padangėje apniukę. Mes visomis išgalėmis padedame likimo nuskriaustiems Lietuvos vaikams, o prie gražios rėmimo iniciatyvos gali prisijungti kiekvienas.

Vienas paprasčiausių būdų padėti – metams materialiai paremti vieną vaiką, skiriant jam 360 dolerių. Jeigu nuspręsite skirti šią paramą, „Saulutė” prašo jus atsiųsti šią piniginę auką, savo vardą, pavardę, adresą, elektroninio pašto adresą ir telefono numerį. Auka, kurios sumą galima siųsti dalimis, yra nurašoma nuo federalinių mokesčių. Siūlome pasirinkti du vaikučius. Jeigu vienas jau būtų gavęs paramą, tada auka atitektų antrajam. Po metų, ar pasikeitus situacijai, paramą galima būtų nutraukti. „Saulutė” rėmėjui suteikia galimybę bendrauti su vaiku arba jo šeima (bus išsiųstas adresas), arba likti anonimu. Kiekvienas iš mūsų skyrelio „dingsantis” vaikas jau būna sulaukęs jūsų paramos. Kiekvienas atsirandantis – dar viena galimybė kilniui žingsniui padėti likimo nuskriaustam mažyliui ir nors kiek palengvinti jo likimą.

„Saulutės” savanoriai ir Lietuvos vaikučiai dėkoja visiems vilties spindulėliams.

Dainora

Dainora gyvena su tėvais Rūta ir Dainiumi. Šeimoje yra 7 vaikai, trys iš jų jau pilnamečiai. Šeima gyvena 3 kambarių bute, blokiname, 1960 metais statytame daugiabutyje. Žiemą būstą reikia kurenti patiems gyventojams.

Dainora lanko Šeduvos gimnazijos 5-ąją klasę. Jai patinka skaitymas, piešimas ir šokiai. Dainora visada nori pirmauti, ji moka greitai susipažinti, susirasti naujų draugų. Mergaitės šeima gyvena iš mažų pajamų: tėvas gauna minimalų atlyginimą, jiems kartą per mėnesį mokama 60 Eur valstybės išmoka, skirta visiems keturiems vaikams. Prie pajamų prisideda 45 Eur mamos neįgalumo pensija ir 80 Eur socialinė pašalpa. Gausiai šeimai labai reikalinga materialinė pagalba, nes trūksta pinigų tinkamam maistui, drabužiams ir batams, vaikų pratybų sąsiuviniams, sportinei aprangai.

Viltė

Viltė yra Dainoros sesutė. Ji lanko Šeduvos gimnazijos Pavartyčių skyriaus 3-ią klasę. Mergaitė patinka skaitymas, piešimas ir šokiai. Viltė yra labai stropi, atsakinga, pirmūnė klasėje.

Mergaitė yra draugiška, labai kruopšti, bet šiek tiek nedrąši. Viltė norėtų lankyti daugiau būrelių, tačiau tam jos norui trukdo nemažas atstumas nuo namų iki mokyklos. Tėvai negali jos vežioti į būrelius ir atgal.

Domantas

Domantas gyvena su mama Asta ir dar dviem sesutėmis (11 ir 9 metų). Vaikų tėvai yra išsiskyrę. Domantas lanko Kauno Tito Masiulio jaunimo mokyklos 8-tą klasę. Jam patinka informatika, technologijos pamokos ir kūno kultūra.

Berniukas yra silpnos sveikatos. Jis buvo 4 kartus operuotas, turi klausos problemų, silpnai girdi. Dėl to jam sunku bendrauti su draugais. Laisvalaikiu jis mėgsta žvejoti, žaisti kompiuteriu, domisi plaukimu, gražiai piešia.

Šeima gyvena iš minimalių mėnesinių pajamų: 47 Eur išmokos vaikams, maždaug 100 Eur alimentų ir 165 Eur socialinės pašalpos. Beveik visus per mėnesį gaunamus pinigus tenka atiduoti mokesčiams už butą. Todėl trūksta maisto, drabužių ir batų. Vaikų poreikiams ir jų laisvalaikio būreliams pinigų nebelieka.

„Saulutė”

(Sunlight Orphan Aid)

**1133 Amber Dr,
Lemont, IL 60439**

tel. 630-243-7275

Fax. 630-243-6435

Internetinė svetainė:
www.sunlightorphanaid.org

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė-Petry • 8830 Magnolia Court • Orland Park, IL 60462 • El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

Ypatinga Kaziuko mugė New Yorke

NIDA SCHMEDLEN

Kovo 5 d. Didžiojo New Yorko visuomenė susirinko švęsti šv. Kazimiero šventės su New Yorko „Neringos“ ir „Tauro“ tunto skautais. Svečiai rinkosi Švenčiausiosios Mergelės Marijos Apreiškimo parapijos bažnyčioje Brooklyne šv. Mišioms, kurias atnašavo kun. Vytautas Volertas ir dalyvavo Landsbergių šeima – prof. Vytautas Landsbergis ir jo sūnus Vytautas.

Graži grupė uniformuotų skautų ėmė vėliavas. Vytautas V. Landsbergis, palydint Apreiškimo parapijos chorui, giedojo senąsias lietuvių liaudies dainas. Po palaiminimo Atkuriamojo Seimo pirminkas prof. Vytautas Landsbergis pasidalijo savo prisiminimais apie 1990 m. kovą. Pasakojo, kaip jis gavo retą leidimą per radiją pasveikinti tautą su šv. Kazimiero švente. Tai buvo netikėta proga raginti visus balsuoti ateinančiuose rinkimuose į Aukščiausiąją Tarybą, nes išrinkti Atkuriamąjį Seimą buvo gyvybiškai svarbu.

Po šv. Mišių visi perėjo į netoliese esančią Mt. Carmel bažnyčios salę, kur laukė nuo šeštadienio paruošta Kaziuko mugė. Virtuvėje darbavosi skautukų mamytės Viivi Lora, Cheryl Milukienė ir Hope Nemickienė, kurios su pagalbininkais ruošė skanius pietus.

S. Tauras Vebeliūnas vedė tunto sueigą, o ps. Vaiva Ulėnaitė-Boertje skaitė įsakymus. Tuntininkas s. Tomas Lora įteikė prof. Landsbergiui skautišką dovanėlę – menininkės sesės Dainos Matytės rankdarbį – išdegintą lentelę. Tuntininkė ps. Nida Stankūnaitė-Schmedlen 50-ies metų skautavimo ženklukus įteikė skautininkėms Nidai Angeliadis, Antaninai Bulotienei, Vidai Jankauskieni, Aldonai Marijošienei, Lilei Milukienei, Giedrei Stankūnienei ir vyr. skautei Aldonai Žukienei. S. Aldutė Bulotaitė-Belzer, buvusi New Yorko tunto tuntininkė, buvo apdovanota ordinu „Už nuopelnus“.

PASIŽYMĖKITE SAVO KALENDORIUOSE

Šiais metais Čikagos apylinkių lietuvių skautų vasaros stovykla Rake vyks **liepos 15–29** dienomis. Daugiau informacijos jums suteiks vadovai.

Gabrielė Kungytė davė jaunesniųjų skaučių įžodį, o sesės Rima Ferrer, Elžbieta Kungytė, Martina Marcinkevičiūtė ir Elena Schmedlen – skautės įžodį.

Sesė Ilona Karmazinaitė buvo pakelta į prityrusias skaites, o Violeta Karmazinienė, baigusi suaugusiųjų programą, davė įžodį su leidimu nešioti rudą kaklaraištį ir tapo nauja vadove. Brolis Aras Butanavičius davė vilkiukų įžodį, Ernestas Benkunsij, sėkmingai išlaikęs jaunesniųjų skautų programą, buvo pakeltas į skautus kandidatus. Broliai Osbertas Augulis, Herkus Butanavičius, Cathal Kirkyla ir Christopher Vebeliūnas tapo skautais geltonais kaklaraiščiais.

Prof. V. Landsbergis užrišo įžodį davusioms sesėms ir broliams kaklaraiščius ir kalbėjo skautams apie gerą darbą, šv. Kazimierą ir meilę tėvynei. Tai buvo tikrai įsimintinas įžodis ir sveikinimas. Pasibaigus iškilmingai sueigai prof. V. Landsbergis perkirpo juostą ir atidarė mugę.

New Yorko mugėje taip pat dalyvavo New Jersey skautų vieneto atstovai ir svečias, JAV vengrų vyriausias skautininkas Viktor Fischer.

Mugė prasidėjo linksmai ir tęsėsi, kol neliko kugelio. Mažiesiems buvo surengti žaidimai ir loterija, o pirkėjams buvo pasiūlyta įvairių lietuviškų rankdarbių, knygų, maisto prekių ir vyr. skaučių kavinės skanumynų. Mugė baigėsi skautų ir židinių loterijomis.

Prof. Vytautas Landsbergis sutiktas Apreiškimo parapijoje, Brooklyne, msgr. Jamie Giggantiello ir New Yorko skautų. NY tuntininkė Nida Stankūnas-Schmedlen (stovi kairėje).

Prof. V. Landsbergis įteikia sėsei Rimai Ferrer naują geltoną kaklaraištį, dešinėje – sesės Elžbieta Kungytė ir Martina Marcinkevičiūtė.

NY skautai prof. V. Landsbergiui įteikė degintą lentelę, dailininkės sesės Dainos Matytės rankdarbį.

NY „Neringos“ ir „Tauro“ tuntas su prof. V. Landsbergiu ir generaliniu konsulu Juliumi Pranevičiumi.

Iš k.: skautininkės Aldutė Belzer, Aldona Marijošienė, Vida Jankauskienė, Giedrė Stankūnienė, Lilė Milukienė ir Nida Angeliadis.

Prof. Vytautas Landsbergis ir LR generalinis konsulas New Yorke Julius Pranevičius su New Yorko skautais mugės atidaryme. Marie Elena Giossi nuotr. (The Tablet 3/11/17).

Bronius Kviklys

Atkelta iš 3 psl.

Kokią sritį redakcijoje vedė Tėvas? Ar jis dar rašydavo ir namie?

Jis turėdavo kasdien suredaguoti po vieną laikraščio puslapį ir parašyti vieną vedamąjį per savaitę. O vėliau – du vedamuosius. Tada jau būdavo sunkiau. Tuos vedamuosius (pvz., „Kaip Tarybų Sąjunga apgaudinėja pasaulį ir rusina lietuvius“) jis dažnai rašydavo namie. Reikėdavo susikaupiti. Kartais tos temos jam nusibosdavo ir jis prašydavo mūsų naujų, bet po kurio laiko grįždavo vėl į tas pačias lankas, nes skaitytojai to pageidaudavo. Jį domino ir užsienio politika, ekonomika, istorija, senosios emigracijos lietuvių palikimas, gerbė jų veikėjus.

Prisimenu, tik pradėjęs dirbti „Drauge“ vieną dieną grįžo namo susijaudinęs, kad „Drauge“ nėra spaudos laisvės, kad tai nėra nepriklausomas laikraštis, tai marijonų laikraštis... Paskui kažkaip susitaikė su ta mintim. Išėjęs į pensiją dar daug metų rašė vedamuosius, iš viso jų buvo parašyta daugiau kaip pusantro tūkstančio. Vieni metu mes galvojome juos išleisti knyga, bet peržiūrėję nutarėme, kad temos per daug kartojasi, reiktų daug redaguoti. Paskutinis tėvo vedamasis „Laisvėjanti Lietuva ir sunkus palikimas“ buvo atspausdintas jau po jo mirties.

Antanas Dundzila „Drauge“ yra rašęs, kad B. Kviklys neturėjo automobilio.

Man juokingiausia, kad 1938 m., kai jis dirbo policijos žurnale, parašė knygą apie kelių taisykles, apie vairavimo egzaminus, o pats niekad nevairavo. Jis nenorėjo rūpesčio. Visur važinėdavo autobusais. Turėjo draugą Kolupailą, pas jį važiuodavom traukiniu į South Bend Indiana, į Wisconsin – pas kažkokius senus lietuvius. Jis turėjo daug draugų, kurie jį paveždavo. Ir mama nevairavo. Ir mes, vaikai, važinėdavom autobusais.

Anot A. Dundzilos, Tėvas neturėjo JAV pilietybės. Tai iš principo?

Tai buvo iš principo. Kadangi jis nedirbo tokio darbo, kur būtų kas nors slapta ir reikėtų pilietybės, tai jam ir nereikėjo. Ir tai jam netrukdė, tai buvo legalu. Mes turėjom žalias kortas.

Ar prie amerikietiško gyvenimo Tėvas lengvai priprato?

Jis tokio gyvenimo negyveno, jis turėjo savo gyvenimą. O amerikietiską jis daugiau stebėdavo. Iš amerikiečių jo geriausias draugas buvo laiškanešys. Tėvas gaudavo labai daug korespondencijos, ir, atsimenu, kai jis mirė, tas laiškanešys verkė atėjęs į laidotuvių salę pas Petkų ir atnešė didelį vainiką.

Kuo Tėvas žavėjosi, kuo domėjosi be savo pagrindinio darbo?

Sakyčiau, kad jo hobi buvo kolekcionavimas. Viskas, kas buvo susiję su Lietuva, jis rinkdavo – pašto ženklus, knygas. Jis neturėdavo pinigų, todėl rinkdavo iš žmonių. Jeigu parapijos klebonas numiršta, tai jis nuvažiuoja ir pasirenka knygų. Jis labai daug ką gaudavo iš žmonių. O kai žmonės žino, kad renki, tai atneša. Dabar visa jo knygų kolekcija yra atvežta į Kauną, Išeivijos institutą.

Ar Tėvas nebandė rašyti literatūros kūriniių – prozos ar poezijos?

Tikrai ne. Jis turėjo žurnalistinį

stilių, todėl „Mūsų Lietuvą“ ir dabar dar žmonės naudoja, nes viskas labai paprastai, aiškiai parašyta. Gera ir greitai organizuoti enciklopedijas jam padėjo rašymo įgūdžiai „Drauge“. Rašydamas „Mūsų Lietuvą“ jis sukaupė per 200 bendradarbių. Jis tikrai mokėjo įtraukti žmones į savo darbus. Atsimenu, pasakojo, kad net Valdas Adamkus, kuris tada buvo aukštas Amerikos gamtos apsaugos pareigūnas, jam atveždavo medžiagos iš Lietuvos ir nemokamai nukopijuodavo daug knygų ir kitos informacijos. Nors kompiuteriai jau skynėsi kelią, tėvas išliko ištikimas „Olympia“ rašomajai mašinėlei, kurią keisdavo kas trejus metus, nes per tą laiką ją visai nudildydavo. Girdavosi, kad su dviem pirštais jis kapoja greičiau negu mes, moterys, išėjusios mašinraščio kursų.

Apie ką Jis kalbėdavosi su draugais – apie politiką, literatūrą?

Sakyčiau, kad daugiau apie politiką. Literatūrą daugiau išmanė motina. Mano tėvui ir jo draugams patikdavo visokios intrigos, – tai jie politiкуodavo, kas iš tikrųjų yra šnipas, o kas ne. Nors tėvas galėjo lotyniškai cituoti Julijų Cezarį ar vokiškai Goethe, visapusiškai išsilavinęs Renesanso princas jis nebuvo. Nebuvo ir linksmos kompanijos žmogus, visai nemokėjo šokti, neturėjo klausos ir dainuodavo tik skautiškas daineles, tokias kaip „Ejo skautas iškylauti“...

Tėvų senatvė.

Kai tėvas mirė, mamą ištiko insultas, ji nebegalėjo gyventi savarankiškai. Tada jau nebuvo pasirinkimo. Mamai buvo pasamdyta slaugė, Danguolė gyveno kartu. Ji nenorėjo mamos atiduoti į slaugos namus.

Tėvas sulaukė Lietuvos nepriklausomybės?

Sulaukė, sakė, dabar jau saugu važiuoti į Lietuvą. Jis kaip tik buvo baigęs leisti bažnyčių knygas ir negavo pasidžiaugti, numirė. O mamai buvo vis blogiau ir blogiau...

Antanas Dundzila sakė, kad „Mūsų vyti“ redagavo visa šeima. Kaip tai vyko?

Mano tėvas ilgą laiką buvo skautų „Mūsų vyties“ ir biuletenio „Ad Meliorem“ redaktorius, nešdavo į Morkūno spaustuvę. Aš ir Ramunė padėdavom surinkti išspausdintus lankus ir ekspedijuoti – dėti į vokus ir adresuoti. Bet ne tik mes tenai dirbom, būdavo talkos.

Ar Tėvas spaudoje su kuo nors polemizuodavo?

Būdavo tokie disputai – ar verta turėti ryšių su Lietuva, ir ta tema būdavo tikrai daug ginčų. Jis buvo už tai, kad reikia turėti ryšį. Būdavo, kad jam dėl to grasina ir rašo laiškus. Mama bijodavo, kad kas nors mūsų nesusprogdintų. Vieną rytą mama net rado raudonai išteptas mūsų namo duris.

Įdomu, ar kada nors Tėvas yra įvertinęs, kiek įdėjo lėšų į lituanistinę biblioteką?

Iš šeimos biudžeto jis negalėjo nieko pirkti, nebuvo iš ko ir mama nebūtų leidusi. Pirkdavo tik senovės dalykus iš lenkų antikvarininkų, jeigu užsidirbdavo pašalinių pinigų ar kokią premiją gaudavo. Taigi jokių brangių daiktų mes neturėjom. Buvo tik A. Kojalavičiaus „Istorija“, viena iš brangesnių pirkinių. Jis pirko ir Napoleono laikų kepurę, kokias nešiodavo lie-

Paskutinė nuotrauka kartu (iš k.): Danguolė Kviklytė, Ramunė Kviklytė-Lukienė (jau mirusi), Bronė Kviklienė, Bronius Kviklys, Rūta Kviklytė-Kulikauskienė. 1989 m.

tuvių pulkas. Ta kepurė buvo tampoma po visas parodas. Kai jis mirė, ji atiteko man. Aš ją padovanojau Vytauto Didžiojo muziejui Kaune.

Kolekcininkai paprastai būna fanatikai...

Jis nebuvo tikras kolekcininkas. Aš dabar priklausau bibliofilams, tai matau, kas yra tikras kolekcininkas. Yra skirtumas tarp knygų mylėtojų ir knygų kolekcininkų. Kolekcininkai labai žiūri kokybės. Jeigu yra kas nors truputį ne taip, vertė labai krenta. Mano tėvui tikrai nebuvo svarbu kokybė. Pinigų turėjo pririnkęs labai daug, bet jie ne visi yra aukščiausios prabos. Mano vyras rinko pinigus, jo visa kolekcija yra gera, mažesnė, bet vertingesnė už tėvo. Tas pats su ženklais. Jeigu ženklui yra nuplėštas kamputis, jis jau nieko vertas, o mano tėvui visai nebuvo svarbu, svarbu, kad ženklas. Jis daug mainydavo. Jis sakydavo, kad „nusipirkti gali kiekvienas dur-

Mes kokių 500 savo knygų atidavėm Valdovų rūmų muziejui, nes tai nauja institucija.

O kad grįžot gyventi į Lietuvą – tai tėvų auklėjimas?

Tai mano vyro sumanymas, o kaip aš liksiu be vyro, važiauvau kartu. Jis išėjo į ankstyvą pensiją. Jo darbovietė siūlė dideles išmokas, kad išeitum į pensiją. Išeiti į pensiją apsimokėjo. O aš dirbau apskrities bibliotekoje, ir jeigu buvau išdirbęs 10 metų ir jau buvau 50-ies, irgi galėjai išeiti į pensiją. Tai mes išėjom į pensiją abudu, kai man suėjo 54, o jam 55. Jis dirbo visuomeninį darbą Amerikoje, tai sakė, – kam dirbti Amerikai, geriau Lietuvai. Ir mes persikėlėme į Lietuvą. Trunka metai, kol viską tenai sutvarkai, parduodi namus, ir paskui trunka kokie metai, kol čia viską susitvarkai. Jeigu vėl važiuočiau į Ameriką, tai vėl prarastčiau metus...

Bronius Kviklys su gimnazijos draugu dr. Juozu Girnium Lietuvių kongrese Toronte 1984 m. Tame kongrese B. Kvikiui už jo darbus buvo įteiktas Šv. Tėvo ordinas „Pro Ecclesia et Pontifice“.

nius, bet aš viską gaunu“. Nors jis neturėjo pinigų, bet jam patiko tas procesas.

Tais laikais, kai B. Kviklio archyvas buvo siunčiamas į Kauną, buvo rašoma, kad tai labai didelis siuntinys.

Prisimenu, mes vieną konteinerį pripildėm ne pagal tūrį, o pagal svorį. Ir negalima buvo daugiau. Mes padavėm tėvų namą, nes jau reikėjo jį remontuoti. Nutarėm mamą paguldyti geresnėje vietoje. Tame rajone Danguolė jau bijojo gyventi. Namą pardavėm labai pigiai. Aš nuvažiauvau iš Kalifornijos ir per savaitę viską sudėjau į dėzes. Buvo kokios 300 dėžių. Vytautas Kamantas parūpino, kad kažkoks fondas apmokėtų siuntimą. B. Kviklio archyvas dabar yra tame pat pastate, kur ir V. Adamkaus muziejus.

Mums pasisekė. Aš esu bibliotekininkė ir sueinu su kitais bibliotekininkais, ypač per bibliofilus. Žinau, kad šiais laikais niekas nebenori priimti knygų, nes beveik visos Lietuvos bibliotekos jau viską turi. Turi ieškoti bibliotekos, kuri ko nors neturi.

Dėkojame už nuoširdų pokalbį.

P.S. Rūta Kviklytė-Kulikauskienė, Lietuvos nepriklausomybės metais su vyru Edmundu Kulikausku grįžusi gyventi į Lietuvą, nutarė įprasminti savo tėvo ir savo pačios meilę knygai ne tik įsijungdama į bibliofilų draugiją, bet ir Vilniaus senamiestyje įsteigdama knygyną „Rūtos knygos“. Jame buvo parduodamos naudotos knygos ir periodika (pvz., žurnalas „National Geographic“) anglų kalba, surenkama iš bibliotekų, „Goodwill“ parduotuvių ir privačių bibliotekų JAV. Knygynas sėkmingai veikė 1995–1997 m., jo ženklas greitai tapo žinomas. Klientai atvykdavo ne tik iš Vilniaus. Po dvejų metų įkūrėja nutarė „išeiti į pensiją“, nes verslas reikalavo vis daugiau pastangų, o ji jau buvo įrodžiusi, kad tokia parduotuvė gali būti sėkminga.

Pabaiga

Kalbėjosi Audronė V. Škiudaitė

Lietuvių mokykla Vašingtone

Kovas Nr. 7

ATŽALYNAS

„Auk, žydėk, klestėk ir savo Tėvynę mylėk!“

Stiebkimės, tieskime rankas į viršų lyg žali medžiai į dangų, aukime savo mintimis ir tobulėkime savo dvasia, gerais darbais puoškime save ir garsinkime Tėvynę.

Redaktorės žodis

Kiekvieną mėnesį, kiekvieną pamoką vis kalbame ir kalbame apie vertybes – amžinasias, nekintančias ir šių laikų vertybes. Dažnai pasitikriname, ar gebėjome mokiniams perduoti savo mintis, ar vaikai mus suprato, ar išmoko. Kokios jų vertybės, kas jiems svarbu? Ir nudžiungame, kai mokinių darbuose randame tai, ką įdėjome. Ir dar smagiau, kai mokiniai parašo apie tokius dalykus, kurių mes jiems net neminėjome. Skaitydami jų rašinius, suprantame, kad šio amžiaus vaikams yra svarbios ne tik amžinosios vertybės, jie pastebi moderniaame gyvenime ir kitų įdomių dalykų, neatsisakydami senųjų. Mūsų mokiniams svarbu tėvynė, lietuvių kalba, lietuvių tradicijos, knyga, menas, pažinimas, gamta, šeima, draugai, laimė, džiaugsmas... Tokios jų mintys mus džiugina. Manome, nudžiugins ir skaitytoją...

Mokytoja Marija Dainienė

MOKINIŲ MINTYS

MANO SVARBIAUSIA VERTYBĖ

Svarbiausia mano gyvenimo vertybė yra šeima. Aš džiaugiuosi, kad turiu Mamą ir Tėtį. Jie man visada pataria, pamoko, paaikškina, supranta, užjaučia. Aš žinau, kad visada būsiu suprastas. Visada pasitikiu savo šeima. Mūsų šeimoje kiekvienas turi savo išpareigojimus. Mano pagrindinis išpareigojimas – gerai mokytis. Nepamirštame ir savo tradicijų bei papročių. Švenčiame visas lietuviškas šventes. Šeima svarbi tuo, kad joje mes augame, tobulėjame, mokomės. Išmokstame mylėti savo artimą žmogų, mylėti Tėvynę, mylėti kalbą. Man šeima svarbi, nes joje jaučiuosi savimi.

Vaidas Valys, 10 kl.

Mano manymu, svarbiausia vertybė yra mokėjimas kontroliuoti savo mintis ir kūną. Tai tarsi gebėjimas atsisiriboti nuo aplinkos ir viską sutelkti į save. Tokia galia yra labai svarbi ir vertinga, bet, deja, labai mažai žmonių apie ją galvoja, daugelis išvis tokia galimybe nesinaudoja. Manau, kad gebėjimas save valdyti yra labai svarbus gyvenime, nes jame daugiau blogo negu gero. Su šia vertybe mes galime visa tai pakeisti ne fiziškai, bet dvasiškai. Mes galime sukurti savo pasaulį, kuriame esame kitokie, kuriame galime atsipalaiduoti ir trumpam užmiršti realybę. Šios galios įvaldymas mums nuimtų didžiulę dalį naštos. Mes taptume daug aukštesni už mūsų aplinką – mes ją kontroliuotume. Juk

visas mūsų aplinkos suvokimas yra mūsų galvoje. Taigi kodėl jo nepakoregavus?

Herkus Kriščiūnas, 10 kl.

Mano svarbiausios gyvenimo vertybės yra šeima, draugai ir laimės siekimas. Šeima yra labai svarbi, nes mano tėvai mane išmokė daugelio dalykų ir rūpinasi manimi. Dauguma mano artimųjų gyvena labai toli, todėl mano šeima, esanti čia, teikia saugumą ir yra tokia svarbi. Mano draugai yra geri ir juokingi, mes dažnai susitinkame ir linksmiai leidžiame laiką. Nuolat siekiama vertybė yra laimė. Be laimės gyvenimas būtų liūdnas ir nuobodus. Gyvenimo pilnatvei reikalinga laimė, šeima ir draugai.

Paulius Vilimas, 9 kl.

Man labai svarbūs draugai. Mes dažnai keičiame gyvenamąją vietą, netgi šalį. Vienoje vietoje negyvenam ilgiau nei trejus metus. Todėl kas treji metai aš turiu draugauti vis su kitais žmonėmis, ieškoti naujų draugų ir grupės. Jei pasiseka, bendrauju su žmonėmis, kurie man patinka, kuriems aš patinku, su kuriais turiu bendrų interesų. Jei nesiseka, būna taip, kad nė vienas bendraklasis manęs gerai nepažįsta. Daug negalvodama bendrauju su žmonėmis, kurie man nerūpi, jiems aš galbūt netgi trukdau.

Draugai man svarbūs, nes yra dalykų, kuriuos gali suprasti tik ben-

draamžiai. Kiekvienam reikia žmonių, su kuriais išgyvename panašius dalykus. Būna taip, kad šitie žmonės, esami draugai, apie tave žino daugiau nei tu pats. Draugai kelia gyvenime patogumo jausmą, todėl man jie ir yra svarbiausi.

Gertrūda Granickaitė, 10 kl.

Mano nuomone, svarbi vertybė yra džiaugsmas. Visi ieško laimės, garbės, turto. O kur džiaugsmas? Kai pradžiuginame kitą, irgi yra laimė. Humoras yra vienas iš populiariausių džiaugsmo būdų trumpam laikui. Bet pasaulyje nėra pakankamai džiaugsmo, juk nuolat vyksta karai. Kiekvienas asmuo gali suprasti tik save ir savo vertybes. Aš pats ieškau džiaugsmo ki-

tiems, kad visi būtų laimingi. Ar galima surasti laimę visiems? Laimė, kaip vertybė, neturi savo apibrėžimo. Kiekvienas turi savo laimės supratimą. Kai man sunku susikaupti, aš stengiuosi, kad po užbaigto darbo turėčiau laisvalaikį ir pailsėčiau. Tik niekaip negaliu suteikti laimės visiems, nes kiekvienas žmogus yra skirtingas. Dažnai nuo vieno žmogaus klaidos priklauso kitų likimas ir laimė. Viena klaida kartais nubraukia visus iki tol padarytus gerus darbus. Žmonės tampa laimingi tada, kai visi susitaria ir nuveikia didelius darbus. Mes visi esame skirtingi, todėl žmonija daug pasiekė. Visi turime savo vertybes, todėl labai svarbu jas puoselėti ir jomis džiaugtis.

Tomas Sujeta, 10 kl.

GAMTA – MŪSŲ NAMAI

„Gamta – vienintelė knyga, kurios kiekvienas puslapis prasmingas“, – rašė Johan Wolfgang Goethe.

Vienintelėje planetoje Žemėje yra gyvybė. Joje vyksta įvairiausi procesai. Gamta atlieka svarbų vaidmenį mūsų gyvenime, todėl mes privalome saugoti gamtą, kad išliktų gyvybė. Gamtoje mes išsimės, gydomės, džiaugiamės, gerimės jos spalvingumu. Ji – visų mūsų turtas, kurį reikia naudoti saikingai.

Visi mėgstame pasivaikščioti parke, pailsėti, pasigrožėti medžiais ir augalais. Dar įdomiau išvažiuoti už miesto, į kalnus, pabūti natūralioje gamtoje, kuri mažiau paliesta žmogaus, paklausti paukščių čiulbesio, medžių ošimo, vandens čiurlenimo, pasigrožėti spalvomis, užuosti įvairių žiedų kvapus. Pasijusti visaverčiu žmogumi, pasisemti naujų jėgų savo tikslų įgyvendinimui. Svarbiausia, kad turime miškus, pievas, upes ir kalnus.

Gamta – kas gyva, gražu ir tikra. Turime saugoti ir globoti ją: pradžiuginti bites žiedais be pesticidų, žuvis ir paukščius – vandeniu be naftos; reikia rūšiuoti šiukšles, kad kuo mažiau pakliūtų plastiko į žemę. Pradėkime nuo savęs ir mus dar ilgai džiugins žaluma.

Kiekvienas metų laikas turi savo grožį. Ruduo puošiasi lapų spalvomis, žiema džiugina sniegu ir ledu ant upių. Pavasaris žavi žaluma ir paukščių giesmėmis, vasara – šiluma ir gėlių žiedais. Viskas greitai keičiasi ir vėl prasideda iš naujo. Tuo ir džiaugiamės.

Gamta veikia žmogaus psichiką. Jeigu žmogus pro langą mato parką, jis yra ramesnis, geriau nusiteikęs, darbingesnis. Anksčiau žmonių gyvenimo pagrindas buvo harmonija su gamta. Gyvenamą vietą pasirinkdavo pagal vandens tėkmę, augaliją ir gyvūniją. Natūralioje medicinoje plačiai naudojamos vaistažolės, surinktos iš pievų ir kalnų. Miesto parkai gerina žmonių fizinę ir psichinę būklę. Mums visiems reikalingas švarus oras, ramybė, tylą ir poilsis gamtoje. Saulės šviesa, oras ir vanduo – mūsų gyvybės šaltiniai. Saugokime juos!

Gamta – tai nuostabiliausi ir vieninteliai žali namai. Prie jų išsaugojimo gali prisidėti kiekvienas žmogus. Būkime tvirtesni ir geresni kaip medžiai. Jeigu išsaugosime gamtą, tai išliks ir gyvybė. Tausokime savo turtą. Džiaukimės žaliais namais.

Vaidas Valys, 10 klasė

10 klasės mokiniai (iš k.): Vaidas Valys, Herkus Kriščiūnas, Tomas Sujeta ir Gertrūda Granickaitė.

Jono Verbušaičio nuotr.

Nuotrauka iš mokyklos archyvo

Užgavėnės

Pradundėjo, prabildėjo, praūžė – su trenksmu pralėkė Užgavėnės. Persirengėliai buvo užėmę visas mokyklos patalpas. Juodaplaukė čigonė ilgai durų neatvėrė, visus pasitiko, gąsdino ir prašė blynų. Ji sakė, kad per Užgavėnės reikia daug ir sočiai valgyti. Ožys garsiai būgną mušė, paukšteliai čiulbėjo, kaukėtos būtybės kėlė baisiausią triukšmą tarškynėmis. Visi varė iš kiemo žiemą, pavargę nuo šalčio šaukė pavasarį. O vėliau kad kilo smarkus vėjas, pylė lietus kaip iš kibiro, griaustinis su žaibais pradundėjo. Mokyklos kieme vyšnios pražydo. Tikri dyvų dyvai.

„Atžalyno“ info

UŽGAVĖNIŲ STEBUKLAI

Nors gyvename mieste, mūsų kieme gyvena daugybė įvairių paukščių ir žvėrelių, tarytum turėtume visą zoologijos sodą. Mus dažnai aplanko kaimynystėje išikūrusi lapė snapė ir kiškių šeimynėlė. Rytais čia atskrenda mėlynasis kėkštas, o popietę – dvi raudonųjų kardinolų šeimynėlės. Kai močiutė ima lesinti paukštėlius, čia sulekia ir dar daugiau – žvirbliai, liepsnelės, namiiniai balandžiai ir varnėnai, atšokuoja voverės ir mažyliai kiškučiai. Iš šalies pažiūrėjus, atrodo, kad paukšteliai ir žvėreliai gyvena kiekvienas savo gyvenimą. Tačiau syki naktį mane ir sesę pažadino nesuprantami garsai. Įsiklausę išgirdome šokių muziką. Nutipenusios laiptais žemyn, priplojome nosis prie kiemo durų stiklo: negalėjome patikėti savo akimis! Kieme vyko tikra puota! Mūsų kieme šoko ir linksminosi drauge visi paukščiai ir žvė-

Ula Louise Olson
Aistės Ray nuotr.

reliai: lapė snapė grojo saksofonu, mėlynasis kėkštas čiulbėjo, būgnais grojo kiškis, o visi kiti smagiai šoko. Tykiai pravėrusios duris, mes išslinkome į lauką. Žvėreliai ir paukšteliai mūsų visai neišsigando. Jie priėmė mus į savo būrį, ir mes pradėjome šokti. Buvo labai smagu!

Staiga išgirdome mamos balsą. Pramerkusios akis, pamatėme, kad saulė jau patekėjusi ir mums lai-

kas keltis į mokyklą. Nejaugi visa tai man prisisapnavo?

Mums lipant iš lovų, mama pasiteiravo: „O kodėl jūsų padukai purvini ir apkibę žolėmis? Nejaugi vakar nenusiprausėt?“ Mudvi su sese tik susižvalgėme ir gudriai nusijuokę nubėgom praustis. Pasirodo, tai buvo ne sapnas! Gal iš tiesų žmonės sako teisybę, kad per Užgavėnės įvyksta įvairiausių stebuklų?

Ula Louise Olson, 2 kl.

KOVO 11-osios minėjimas

Mokykloje minėjome šią svarbią Lietuvai datą. Atradė, kad ir giedamas himnas iškilmingiau skambėjo, nes širdelės plakė meile Tėvynei. Meilę išreiškėme ir savo darbeliais: mokiniai gamino trispalves širdutes ir vėjo malūnėlius. Mokykloje svečiavosi Virginijus Pikturna – Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos akto dėl Lietuvos nepriklausomos valstybės atstatymo signataras. Svečias mums pasakojo neužmirštamus tų dienų įvykius ir savo išgyvenimus. Labai vertingas susitikimas, kurio metu iš pirmųjų lūpų išgirdome tiesą, nuomonę, įvykių vertinimą, šiandienos aktualijas ir atsakymus į rūpimus klausimus. Dėkojame svečiui.

„Atžalyno“ info

MOKINIŲ PASAKOS

Bailiukas kiškiukas bijojo žiemos

Vaidas Valys
Jono Verbušaičio nuotr.

Kiškis bijojo žiemos, nes buvo šalta ir trūko maisto. Jis bėgo pas kurmį ir žiūrėjo pro langą, o kurmis miegojo. Tada nulėkė pas mešką, bet ji irgi miegojo. Skubiai kiškelis bėgo namo, bet jis bijojo būti vienas. Namuose buvo tylu ir šalta. Tada jis sugalvojo iškelti iš namų ir ieškoti draugų. Bailiukas nušoliavo į medžiotojo namelį, bet ten nebuvo draugų. Pamatė sėlinantį katiną, išsigando ir spruko po stalą. O ant stalo pakvipo maistas. Jis labai norėjo valgyti, bet negalėjo pasiekti. Apšižvalgė ir pamatė gražų mažą katino namelį, kuriame buvo katino maisto. Jis jau norėjo pagriebti maisto, bet kur buvęs, kur nebuvo išdidžiai ateina katinas. Bailiukas išsigando ir nuliuksėjo namo. Taip ir liko vargšelis alkanas, todėl kiškelis vis dar bijo žiemos.

Renata Sujeta, 4 kl.

Kaip lapė ieškojo pavasario

Vieną dieną lapė norėjo surasti gėlyčių savo draugei. Ji žinojo, kur viską rasti. Lapė buvo protinga ir gera apgavikė. Jos vardas buvo Mikė. Lapė ieškojo miško pakraščiuose gėlių, bet nė vienos nerado. Mikė pasakė:

– Aš einu ieškoti pavasario.

Ir pradėjo galvoti, kur tas pavasaris dingio. Ieškojo prie upės, bėginėjo aplink kalnus, apuostė visus medžius. Bet pavasario niekur nebuvo.

Mikė surado mešką.

– Ar tu suvalgei pavasarį? – paklausė lapė.

Meška liūdnu veidu atsakė:

– Taip, suvalgiau žolę ir gėles.

– Žinai, meška, geriau nevalgyk pavasario, supratai? – Mikė supyko.

– Gera, – atsakė meška.

Mikė grąžino pavasarį ir nuskynė dvi gėles. Vieną draugei Saulei, o kitą – meškai. Ir taip lapė surado pavasarį.

Vilnė Urbaitytė, 2 kl.
Ilonos Verbušaitienės nuotr.

Ežiukas Pilkutis

Patricija Pupinė
Mokyklos archyvo nuotr.

Kartą gyveno ežiukas Pilkutis. Naktį Pilkutis sapnavo sapną apie didžiakojį, kurio vardas Vienaakis. Sapne jis sakė, kad gers kakavą ir suvalgys visus keksiukus. Tai išgirdęs ežiukas negalėjo patikėti. Pilkutis atidarė spintą ir nerado keksiukų. Ką daryti? Jis nusprendė, kad baltasis kiškis jam padės. Vienaakis bijojo kiškio, nes buvo piktas kiškis ir galėjo jam sukandžioti koją. Kiškis atėjo pas Vienaakį ir sako jam:

– Stok! Nevalgyk keksiukų.

– Ach, – išsigando Vienaakis ir nubėgo toli toli.

Ežiukui buvo labai liūdna, kad lieka vienas, nes kiškiui reikėjo eiti namo. Jis tuo negalėjo patikėti ir sapne liūdėjo liūdėjo.

Gera, kad pabudęs jis prisiminė, jog tai buvo tik sapnas.

Patricija Pupinė, 4 kl.

Mano pasaka

Seniai seniai gyveno mama Nida ir turėjo tris dukras: Eglę, Saulę ir Onutę. Onutė buvo dvylikos metų, Eglė – aštuonerių, o Saulė buvo ketverių metų.

Vieną dieną jos išėjo į mišką rinkti grybų. Visos trys pasiklydo miške. Eidamos sutiko gegutę ir klausia:

– Kokiu keliu mums eiti namo?

Gegutė atsako:

– Ku-kū! Pririnkit man tris krepšelius uogų! Ku-kū! Tada aš pasakysiu, kuriuo keliu eiti namo.

Mergaitės pririnko tris krepšelius uogų, tada gegutė ir sako:

– Ku-kū! Suraskit baltą medį, o už to medžio bus ir jūsų namai! Ku-kū!

Mergaitės surado medį, grįžo namo ir laimingai gyveno.

Patricija Pupinė, 4 kl.

Parengė Vitalius Zaikauskas

Susirūpino valstybės atkūrimo jubiliejumi

Vilnius (BNS) – Likus mažiau nei metams iki Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečio minėjimo pradžios Seimo valdyba susivokė beveik nieko nežinanti, kaip rengiamasi paminėti šį iškilų jubiliejų. Baiminamasi, kad iki iškilmių nebus nei Vyčio monumento, nei paminklo Jonui Basanavičiui.

Kai kurie parlamentarai skundžiasi nieko nežinantys, kas daroma su ankstesnės Vyriausybės parengta šven-

tės renginių programa, kurią gerokai kritikavo naujoji valdžia.

Seimo valdyba į posėdį kviečia kultūros ministrę Lianą Ruokytę-Jons-son ir Vilniaus merą Remigijų Šima-šių, iš kurių tikimasi gauti daugiau in-formacijos. Vyriausybė ramina, kad pirmtakų parengta programa šiuo metu koreguojama, stengiamasi, kad ji atitiktų iškeltus tikslus ir būtų rea-li.

Susirūpinta emigracijos stabdymu

Vilnius (BNS) – Lietuvos valstie-čių ir žaliųjų sąjunga (LVŽS) sieks, kad susitarimą dėl emigracijos stabdymo pasirašytų ne tik partijos, bet ir vi-suomeninės organizacijos, asocijuo-tos struktūros.

„Yra siūlymas, kad būtų sukurtas nacionalinis sutarimas, pasirašytas dėl migracijos ir demografijos poli-tikos, tai būtų susitarimas ne politi-nių partijų, o susitarimas, kurį pasi-rašytų ir politinės partijos, ir visuo-meninės organizacijos“, – sakė LVŽS frakcijos seniūnas Ramūnas Kar-bauskis.

Dokumentą pasirašymui tikimasi parengti gegužę.

Kokios būtų pagrindinės priemonės siekiant grąžinti išvykusius bei su-stabdyti emigruojančius, LVŽS vado-

vas sakė, kad reikia kalbėti ne vien apie ekonominius sprendimus.

„Kartais per daug dėmesio ski-riama kalbai apie tai, koks turėtų būti minimalus atlyginimas, kad žmonės čia jaustųsi geriau. Daug žmonių turi tikrai labai dideles pajamas ir emigruoja, jie emigruoja ne dėl pajamų trūkumo, o todėl, kad čia jaučia tam tikrą nepasitenkinimą, trūksta tei-singumo jausmo valstybėj. Žmogus turi jaustis saugus, pakankamai ap-rūpintas ir socialine prasme saugus, ir kultūros, švietimo kokybė labai svar-bi“, – sakė „valstiečių“ vadovas.

Statistikos departamentas pra-ėjusią savaitę paskelbė, kad pernai iš Lietuvos emigravo per 50 tūkst. žmo-nių, o per pirmus du šių metų mėne-sius – beveik 14 tūkst. gyventojų.

Sieks, kad TATENA įvertintų Astravo AE

Vilnius (BNS) – Lietuva sieks, kad Tarptautinė atominės energijos agentūra (TATENA) įvertintų šalia jos sienos statomas Astravo atominės elektrinės (AE) statybų aikštelės sau-gą bei jos pasirinkimo kriterijus. Tokį siekį šalis kelia Branduolinės saugos konvencijos susitikime.

„Lietuva siekia, kad galutiniuose apžvalginio susitikimo dokumentuose būtų pabrėžti aikštelių parinkimo ir įvertinimo pagal ‘Tatenos’ saugos stan-dartus reikalavimai, atitinkamų jos misijų kvietimo, konsultavimosi su kaimyninėmis šalimis, jų informavimo galimų avarių atvejais, prioriteto sau-gai suteikimo, šiuolaikinių projektinių sprendimų ir saugos analizės metodų taikymo svarba“, – pranešė Užsienio

reikalų ministerija.

Vienoje dvi savaites vyksta Bran-duolinės saugos konvencijos susitiki-mas, kuriame valstybės pristato na-cionalines ataskaitas apie branduoli-nę saugą. Lietuva kels klausimus dėl Baltarusijos AE ir Rusijos AE Kara-liaučiuje.

Lietuvos teigimu, Baltarusija sta-to branduolinę jėgainę pažeisdama Espo ir Orhuso konvencijų nuostatas, nepateikė jokių tyrimais pagrįstų pa-aiškinimų, kodėl AE statyti pasirinkta Astravo aikštelė, esanti tik už 50 kilo-metrų nuo Vilniaus. Susirūpinimą ke-lia ir tai, kad neatlikta jokio vertinimo apie avarijos atveju galimą radiologinį poveikį tarpvalstybiniams vandenims, Lietuvos šalies gyventojams ir aplinkai.

Rasta sušaudyta šeima

Vilnius (BNS) – Kauno rajone, Gaižėnų kaime kovo 27 pavakarę rasti ke-turių žmonių kūnai su šau-tinėmis žaizdomis.

Policijos duomenimis rasti keturių žmonių kūnai su šautinėmis žaizdo-mis: vyro (gimusio 1967 metais), jo žmonos (g. 1968 metais), mamos (g. 1942 metais) ir brolio (g. 1979 metais). Įvykio vietoje taip pat rastas sužalotas įtaria-mojo prosenelis – jis ištiktas šoko iš-vežtas į ligoninę. Senoliui sužalota koja, pavojus gyvybei negresia.

Policija intensyviai ieškojo nusi-kaltimu įtariamo nužudytųjų 27 metų giminaičio.

Apžiūrėjus namus, kuriuose įvy-ko tragedija, viename užrakintame seife rasti du ginklai, kitas seifas ras-tas atidarytas ir tuščias.

Gaižėnų kaime sūnus išžudė savo šeimą.

15 min.lt nuotr.

Jaunas vyras įtariamas nužudęs net 21 šūviu savo šeimos narius – mamą, tėtį, senele ir tėvo brolių.

Kitą dieną Marijampolės autobu-sų stotyje įtariamasis Egidijus Anup-raitis buvo sulaikytas. Jis buvo gink-luotas.

Prokurorai sako, kad jiems kelia abejonių keturių šeimos narių nužu-dymu įtariamojo psichinė būklė.

Susitiks NATO ir Rusijos tarybos

Briuselis (ELTA) – Numatomas dar vienas NATO ir Rusijos tarybos (NRT) susitikimas prieš paankstintą NATO užsienio reikalų ministrų posėdį Briuselyje.

Apie įvyksiantį NRT susitikimą pranešė Aljanso generalinis sekreto-rius Jens Stoltenberg. Būsimo susiti-kimo darbotvarkės NATO vadovas ne-detalizavo.

Tai bus pirmasis NRT susitiki-mas 2017 m. Pernai, po maždaug 2 metų pertraukos, buvo surengti 3 tokie susitikimai. Pastarąjį kartą po gruodį vykusio tarybos susitikimo J. Stolten-berg pareiškė, kad Aljansą ir Maskvą vis dar skiria gilūs nesutarimai Uk-rainos klausimais.

Praktinį bendradarbiavimą su Ru-sija NATO sustabdė po 2014 m. įvyk-dytos Ukrainos Krymo pusiasalio anek-sijos, nuo to laiko iki 2016 m. nevyko ir NRT.

NRT susitikimas įvyks dieną prieš Aljanso užsienio reikalų ministrų po-sėdį, kuris turėjo vykti balandžio 5–6 dienomis, bet buvo perkeltas JAV val-sybės sekretoriui Rex Tillerson pa-

reiškus, jog jis negalės atvykti į Briu-selį, nes planuoja vizitą į Rusiją.

NATO būstinėje vyksiančiame NATO ir Rusijos tarybos posėdyje rusų generolas Sergejus Orlovas pateiks poziciją dėl Rusijos ginklavimosi Ka-liningrade.

Aljansas su dideliu nerimu stebi „Iskander“ vidutinio nuotolio raketų dislokaciją, nes balistinės raketos gali būti apginkluotos branduoliniais už-taisais ir pasiekti daug taikinių Vaka-rų Europoje. Rusija ginklavimasi Ka-liningrade dažnai argumentuoja NATO dalinių dislokavimu. Šie daliniai, tarp jų – vokiečių Lietuvoje, saugos NATO partneres.

NATO ir Rusijos tarybos susitiki-mas yra mėginimas, nepaisant įtemp-tos padėties tarp Aljanso ir Kremliaus, vėl užmegzti dialogą. Generolas S. Or-lovas per pokalbius informuos ir apie vadinamąsias skubias rusų karines pratybas (Snap excercises). Tokios pra-tybos, kuriose prie vakarinės Rusijos sienos kartais dalyvauja dešimtys tūks-tančių karių, Aljanse vertinamos kaip tyčinės Maskvos provokacijos.

D. Cheney: V. Putinas turi planų dėl Baltijos šalių

Vilnius (BNS) – Buvęs JAV vi-ceprezidentas Dick Cheney perspėjo, kad Rusijos prezidentas Vladimiras Putinas kelia pavojų tarptautiniam saugumui ir „turi planų dėl Baltijos ša-lių“.

„Šaltojo karo ir Sovietų Sąjungos pabaigą jis (V. Putinas) laiko katastro-fa. Manau, jis siekia ištaisyti tai, ką lai-ko katastrofa. Manau, jis turi planų dėl Baltijos šalių – Estijos, Lietuvos ir Latvijos“, – sakė D. Cheney.

Pasak D. Cheney, Kremlius siekia

susilpninti NATO, telkiama ginkluotė Karaliaučiaus krašte tarp Lietuvos ir Lenkijos. Jis taip pat tikino, jog nėra jo-kių abejonių, kad V. Putinas bandė daryti įtaką pernai vykusiems JAV pre-zidento rinkimams.

D. Cheney buvo JAV viceprezi-dentas 2001–2009 metais. Jis laikomas vienu iš įtakingiausių „vanagų“ – griežtos linijos šalininkų – Prezidento George W. Bush administracijoje.

Rusija tikina, kad NATO veiks-mai kelia grėsmę jos saugumui.

Gruzijai suteiktas bevizis režimas ES

Vilnius (LRT.lt) – Gruzijos pilie-čiai į Šengeno erdvę trumpam galės at-vykti be vizų. Tokia teisė suteikiama tik biometrinius pasus turintiems pi-liečiams.

Gruzinais Šengeno erdvėje be vizos galės viešėti ne ilgiau kaip 90 dienų per

pusmetį verslo, turizmo ar šeimos, bet ne darbo reikalais.

Susitarimas su Gruzija ir Ukraina dėl bevizio režimo Šengeno erdvėje buvo pasiektas gruodį, o visos 28 Eu-ropos Sąjungos narės beviziam režimui su Gruzija pritarė šių metų vasarį.

Po visą Rusiją nuvilnijo protestų banga

Protestuose buvo suimta apie 1000 žmonių.

CNN nuotr.

Kaunas (Kaunožinios.lt) – Rusijos opozicijos lyderio, antikorupcinio fon-do vadovo Aleksejaus Navalno kvieti-mu kovo 26 dieną į gatvių protestus Maskvoje bei daugybėje kitų šalies miestų išėjo daugiau nei 60 000 žmonių. Pretekstą protestams suteikė premje-ras Dmitrijus Medvedevas, o tiksliau A. Navalno ir jo komandos paviešintas do-kumentinis filmas, kuriame teigiama, jog valdančiosios partijos lyderis ėmė kyšius iš vietinių oligarchų, kaupiant juos, kaip nekilnojamąjį turtą, vy-nuogynus Rusijoje ir Toskanoje ar

jachtas. Visa korupcinių sandorių ver-tė galimai siekia vieną milijardą eurų.

Nepaisant to, kad A. Navalnas iš-karto buvo suimtas protesto Maskvos centre prieigose, protestuotojai tai pat skandavo šūkius reikalaujančius Med-vedevo atsakomybės, o taip pat „šalin Putiną“, bei „mūsų visų nepasodinsite“.

Protestantai susirinko į gatves, nepaisant to, jog Maskvos bei daugelio kitų miestų valdžia nedavė leidimo rengti tokio masto susibūrimų. Pro-testo dieną suimta maždaug 1 000 žmo-nių, tarp jų ir keletas žurnalistų.

VERSLO NAUJIENOS

Lietuvos oro uostai: ko pageidauja verslininkai

Nors per šiuos metus iš trijų šalies oro uostų lėktuvai pradės skraidyti dešimčia naujų maršrutų, Lietuvos oro uostai ketina ir toliau plėsti savo kryptių žemėlapi.

Tiesa, tą planuoja daryti apklausę šalies verslininkus ir įvertinę realius jų poreikius. Mintimis, kokių skrydžių kryptių reikia labiausiai, Lietuvos oro uostų organizuotoje diskusijoje dalijosi įvairių įstaigų atstovai.

Pavydėti Talinui neverta

Verslininkų ir turizmo sektoriaus atstovų pageidavimų išklausti susirinkę Lietuvos oro uostų atstovai patikino, kad darbas analizuojant naujų kryptių poreikius ir jų pristatymas aviakompanijoms vyksta nuolat. Vis dėlto tai yra laikui ir pastangoms itin imlus darbas – dėl vežėjų dėmesio konkuruojama labai didelėje rinkoje, naujos kryptys planuojamos likus 8–12 mėn. iki skrydžių pradžios, todėl rezultatams pamatyti prireikia laiko. „Vertinant naujas kryptis vežėjams itin svarbus rinkos dydis, konkurencija su kitais vežėjais dėl tų pačių kryptių, vidutinė bilieto kaina, gyventojų pajamų lygis. Aviakompanijų veikla – žemų pelno maržų ir didelio rizikingumo verslas”, – kalbėjo Lietuvos oro uostų Komercijos direktorė Jūratė Baltrušaitytė.

Iš visų trijų Lietuvos oro uostų dar šiemet atsiras dešimt naujų kryptių.

su Glasgow ir Sankt Peterburgu. „Šiemet turėsime kiek lėtesnius augimo rodiklius dėl vykdomos Vilniaus oro uosto kilimo ir tūpimo tako rekonstrukcijos, tačiau 2018 m. turėtų būti ypatingai geri – augsime sparčiau”, – Lietuvos oro uostų ateitį vertino J. Baltrušaitytė.

Klaipėdos prioritetas – skrydžiai į Vokietiją ir Švediją

2016 m. daugiausiai keleivių iš Vilniaus, Kauno bei Palangos oro uostų vyko į Didžiąją Britaniją (20,3 proc.), Vokietiją (9,2 proc.) ir Norvegiją (7,5 proc.). Vis dėlto, atrodo, kad dabartinis skrydžių į minėtas šalis skaičius daliai verslininkų neatrodo pakankamas. Klaipėdos miesto savivaldybės Investicijų ir ekonomikos departamento vedėjos Viktorijos Andriulienės teigimu, šiame Vakarų Lietuvos centre turistai iš Vokietijos sudaro 48 proc. viso turistų srauto, kuris per metus siekia pusę milijono.

„Dabar vokiečių turistai vyksta keltais, autobusais ir automobiliais. Dar viena verslininkų išskirta nauja kryptis, kurios jie pageidautų, yra Švedija”, – teigė V. Andriulienė.

Svajoja apie didžiuosius oro uostus

Skrydžių į Hamburgą, Miuncheną, Dortmundą ar Štutgartą reikalingumą pabrėžė „Investuok Lietuvoje” Projektų valdymo departamento direktorius Tadas Jagminas. Tiesa, kad užsienio investuotojams reikalingi ir tiesioginiai skrydžiai su kitų šalių pagrindiniais tranzitiniais oro uostais, tokiais kaip Charles de Gaulle Paryžiuje ir Heathrow ar Gatwicko Londone. Reikalinga Miuncheno kryptis, kuri atsiras jau šiemet, taip pat – skrydžiai į Hamburgą. Kai kurie verslininkai taip pat minėjo Budapeštą, buvo užklausų dėl Dubajaus.

Apie Lietuvos oro uostus

Lietuvos oro uostų tinklui priklauso trys oro vartai Vilniuje, Kaune ir Palangoje. Per 2016 m. jie aptarnavo 4,8 mln. keleivių ir 52 tūkst. skrydžių. Žiemos sezono metu iš Lietuvos oro uostų 17 aviakompanijų skraidina 59 kryptimis į 50 miestų 26 šalyse. Lietuvos pasiekiamumą dar labiau didina 7 užsakomųjų skrydžių bendrovės. Tarp tautinės oro uostų tarybos (ACI Europe) duomenimis, Lietuvos oro uostai prie Lietuvos BVP prisideda 2,5 proc.

LRT.lt

Lietuva atsiskaitant kortelėmis atsilieka

Bankų statistika rodo, kad Lietuvoje kortelėmis atsiskaitoma rečiausiai iš Baltijos ir Šiaurės valstybių. Pasak ekonomistų, ši vangumą lemia menkas gyventojų informacinis raštingumas ir šešėlinė ekonomika.

Eurostato duomenimis, beveik ketvirtadalis šalies gyventojų nesinaudoja internetu, nors informacinių technologijų infrastruktūra Lietuvoje vertinama labai gerai. Ekonomistai mano, kad gyventojams tiesiog trūksta žinių ir įpročių. Būtent todėl šalyje atsiskaitymas kortelėmis yra šiek tiek žemesnis nei Europos Sąjungos vidurkis ir tris kartus retesnis nei Estijoje. Pasak ekonomisto Tado Povilausko, tarp atsiskaitymo grynaisiais ir šešėlinės ekonomikos yra tiesioginis ryšys. Gryniesiems – priemonė, padedanti su-

Lietuviai vis dar su įtarimu žiūri į mokėjimo korteles. Ve.lt nuotr.

daryti sandorį, siekiant išvengti mokesčių. Ekspertas tikina, kad šešėlinės ekonomikos dydį Lietuvoje parodo didelės gyventojų išlaidos, nors vidutinės pajamos – mažos. Kovai su šešėliu Europos Komisija siūlo nustatyti didžiausią leistiną atsiskaitymo grynaisiais sumą.

LRT.lt

„deVere E-Money” ateina į Lietuvą

Lietuvos banko valdyba išdavė steigiamai bendrovei UAB „deVere E-Money” elektroninių pinigų įstaigos veiklos licenciją, suteikiančią teisę leisti elektroninius pinigus ir teikti Mokėjimų įstatyme numatytas mokėjimo paslaugas.

Bendrovė numato teikti elektroninės piniginės paslaugą, išduoti išankstinio apmokėjimo korteles, į kurias lėšas įnešti ir išgryninti bus galima bendrovės partnerių bankomatuose. UAB „deVere E-Money” ketina nukreipti klientų Lietuvoje ir užsienyje mokėjimo operacijų eurus srautą per Lietuvos banko valdomą mažmeninių

mokėjimų sistemą SEPA-MMS. Steigiama įstaiga priklausys tarptautinei „deVere” įmonių grupei, valdančiai daugiau kaip 60 įmonių Didžiojoje Britanijoje, Vokietijoje, Prancūzijoje ir kitose Europos Sąjungos šalyse, taip pat Šveicarijoje, JAV, Australijoje bei Kinijoje, ir turinčiai daugiau kaip 80 000 klientų daugiau nei 100 pasaulio šalių. Kartu su kitomis šalies institucijomis Lietuvos bankas siekia, kad Lietuva taptų finansinių technologijų centru Šiaurės ir Baltijos šalių regione.

ELTA

Ūkininkams Lietuva – mažų mokesčių rojus

2015-aisiais 114,4 tūkst. ūkininkų sumokėti mokesčiai tesiekė 65,68 tūkst. eurų, o tai – vos 1 proc. nuo visų mokesčių sumokėjusiųjų (iš viso sumokėta 6,46 mlrd. eurų), ūkininkai deklaravo per šį laikotarpį gavę 1,1 mlrd. eurų pajamų. Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro duomenimis, šių metų pradžioje šalyje buvo per 177 tūkst. žemės ūkio valdų, iš jų aktyvių – 173

tūkst. – panašūs skaičiai buvo ir ankstesniais metais. 2015 metais ūkininkų apmokestinamų pajamų mėnesinis vidurkis buvo maždaug 740 eurų, o 2012-aisiais – beveik 100 eurų didesnis – tokius atlyginimus, apmokestinamus gyventojų pajamų mokesčiu (GPM) 15 proc. tarifu, gauna beveik didžioji dalis šalies gyventojų.

BNS

Kuris bankinis prekės ženklas brangiausias?

Kinijos pramonės ir prekybos banko (ICBC) prekės ženklas šiais metais pripažintas brangiausiu prekės ženklu pasauliniame bankiniame sektoriuje. Agentūros apskaičiavimu, ICBC banko prekės ženklo vertė 2017 metais pasiekė 47,8 mlrd. dolerių. Pagal šį rodiklį Kinijos milžinė aplenkė anksesnį lyderį – JAV „Wells Fargo” (41,6 mlrd. dolerių).

Didelį augimą – 17 ir 13 proc. prieaugį – demonstravo atitinkamai Kinijos statybos bankas (CCB) ir Kinijos centrinis bankas (BOC), kurie aplenkė Vakarų bankus. Tuo tarpu CCB 41,4 mlrd. dolerių rodiklis buvo ypač išpūdingas ir ne-

daug trūko, kad galėtų aplenkti „Wells Fargo”. Į pirmąją brangiausių bankinių prekės ženklų dešimtuką pateko ir JAV „Chase”, „Bank of China”, „Bank of America”, Kinijos žemės ūkio bankas, „Citi”, britų HSBC ir Ispanijos „Santander”.

Verslo žinios

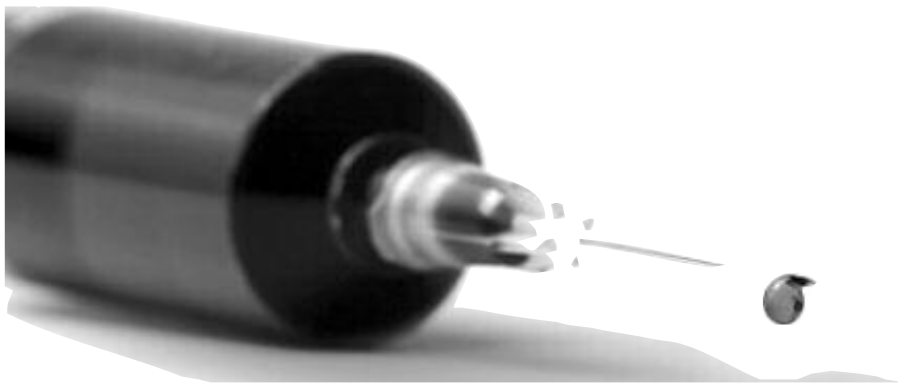
ICBC – brangiausias bankinis prekinis ženklas. Wikimedia Commons nuotr.

Euro ir kitų valiutų santykiai (2017 metų kovo 29 d.)

- 1 USD (JAV doleris) – 0,92 €
- 1 AUD (Australijos doleris) – 0,70 €
- 1 CAD (Kanados doleris) – 0,69 €
- 1 GBP (Didžiosios Britanijos svaras sterlingų) – 1,16 €
- 1 NZD (Naujosios Zelandijos doleris) – 0,65 €

SVEIKATA

Klausiate – atsakome

GYD. ONA RADZEVIČIENĖ

Atsakome į mūsų laikraščio skaitytojos klausimą, kuriuo ji teiraujasi apie hepatitą, jo gydymą bei vaistų įsigijimo galimybes. Gerbiama skaitytoja nenurodo, kokių hepatitu giminaitis serga, bet pagal ligai gydyti vartotus vaistus galima galvoti, kad jis serga hepatitu B ar C. Šiame straipsnyje pabandysiu trumpai supažindinti, kas yra hepatitas, kas jį sukelia ir koks reikalingas gydymas.

Hepatitas. Koks tai susirgimas?

Hepatitas – tai kepenų struktūros bei funkcijos pokyčių nulemtas, įvairios kilmės, sunkumo ir aktyvumo kepenų uždegimas. Sergant hepatitu pažeidžiamos kepenys. Priklausomai nuo priežasties jose gali atsirasti įvairūs pakitimai: normalios struktūros pasikeitimas, suriebėjimas, kepenų ląstelių (hepatocitų) žūtis, jungiamojo audinio išvesėjimas. Ligai progresuojant gali išsivystyti kepenų cirozė ir net vėžys.

Hepatito rūšys

Priklausomai nuo priežasties, hepatitas gali būti:

- infekcinis (sukeltas hepatito A, B ar C viruso);
- alkoholinis (piktnaudžiaujant alkoholiu);
- autoimuninis (kai genetinių polinkių turintiems žmonėms sava imuninė sistema žaloja kepenis);
- vaistų sukeltas (dažniausiai kepenų pažeidimą sukelia antibiotikai, nesteroidiniai prieš uždegiminiai, priešgrybeliniai, kontraceptiniai, citostatiniai vaistai, kai kurios vaistažolės);
- ideopatinis (kai yra neaiški

priežastis).

Hepatitu A užsikrečiama fekalinio – oraliniu keliu (per išmatomis užterštą maistą, rankas). Hepatitu B ir C užsikrečiama per kraują ir kitus organizmo skysčius. Pagrindiniai užsikrėtimo keliai: per kraują (panaudotais švirkštais leidžiantis intraveninius narkotikus, perpilant kraują, taisant dantis, darant tatuiruotes, manikiūrą, veriant auskarus, naudojantis bendrais skustuvais, dantų šepetėliais), lytinių santykių metu. Gimdymo metu hepatitu gali užsikrėsti ir naujagimis.

Hepatito gydymas

Hepatito gydymas priklauso nuo jį sukėlusios priežasties:

- virusinių hepatitų gydymo pagrindas – tausojantis (negriežtas gulimas) režimas ir dieta. Gydant hepatitą A ir lengvas hepatito B formas užtenka ilsėtis, gerti pakankamai skysčių ir laikytis dietos. Valgiaraštį turėtų sudaryti duona, pienas, varškė, košės, makaronai, nerūgštūs vaisiai ir daržovės, liesa mėsa, šviežia virta žuvis. Draudžiama vartoti alkoholį, valgyti rūkytus, marinuotus, konservuotus produktus, aštrius prieskonius, šokoladą. Odos niežulys mažinamas antihistamininiais vaistais. Sergant vidutinio sunkumo hepatitu, atsiradus kepenų nepakankamumo požymiams (hepatinei encefopatijai, krešėjimo sutrikimams) ligoniniai gydomi intensyvios terapijos skyriuose. Jiems skiriamas priešvirusinis vaistas – *lamiudine*. Hepatitas A yra pilnai išgydomas. Hepatitas B gali pereiti į lėtinį hepatitą ir kepenų cirozę.
- Jei sergama sunkia ar lėtine hepatito B ligos forma, skiriama imunoterapija alfa interferone ir gydoma virusų dauginimąsi slopinančiais priešvirusiniais vaistais – *lamivudine*,

entecavir, adefovir, tenofovir, telbivudine. Interfeonai turi pašalinį poveikį – plaukų nuslinkimą, galvos skausmus, karščiavimą, kartais sukelia psichines problemas. Hepatito B gydymas yra sudėtingas, bet apie 40–50 proc. atvejų pasiekama neblogų rezultatų: virusas išnaikinamas arba sumažėja jo koncentracija bei aprimsta kepenų uždegiminis procesas.

Hepatitas C ilgą laiką neparodo požymių, todėl asmenys nežino, kad jie serga. Daugeliu atvejų liga nustatoma (kartais net po 20 metų), kai jau yra perėjusi į lėtinę stadiją ar kepenys yra taip paveiktos, kad reikalingas kepenų persodinimas. Hepatitas C yra viena iš sunkiausiai gydomų hepatito formų. Jis gydomas antivirusiniais vaistais, iš kurių naujausias yra *Harvoni* (*sofosbuvir* ir *ledipasvir* derinys). Jis skiriamas 12–24 savaitių kursu, po 1 tabletę per dieną. Kurso kaina 100 000 dol. Draudimo kompanijos tik išimtiniais atvejais padengia gydymo kaštus (kai ligonis yra labai silpnas).

- autoimuninis hepatitas gydomas imuninę sistemą slopinančiais vaistais (*prednizolone* ir *aziotioprine*);
- alkoholinio hepatito efektyviausias gydymo būdas – atsisakyti alkoholio, rinktis pilnavertę mitybą (svarbu gauti pakankamai baltymų, vitaminų, mikroelementų) ir laikytis lovos režimo. Esant sunkiai ligos formai, skiriamas *prednizolone*;
- sergant vaistų sukeltu hepatitu, pirmiausiai reikia nustoti vartoti vaistą, sukėlusį kepenų pažeidimą. Apsinuodijus paracetamoliu skiriamas *N-acetilcisteine*.

Kaip apsisaugoti nuo hepatito?

Norint išvengti hepatitų siūloma:

- plautis rankas prieš valgį, pasinaudojus tualetu, nevalgyti neplautų vaisių ir daržovių;
- kontaktuojant su krauju naudoti asmenines higienos priemones

(gumines pirštines, apsauginius akinius, kaukes, chalatus);

- kraujo ir organų donorus kruopščiai tirti dėl virusinės B ir C infekcijos;
- nevartoti alkoholio;
- nepasitarus su gydytoju nevaruoti jokių vaistų ar nežinomų vaistažolių;
- vienas iš patikimiausių būdų apsisaugoti nuo hepatitų yra skiepai.

Mūsų skaitytojai noriu pasakyti, kad Lietuvoje hepatitas C gydomas prailginto veikimo interferonais kartu su priešvirusiniu vaistu *ribavirine*. Gydymo kursas trunka 24–48 savaites. Gydymas nėra labai veiksmingas, jis teikia daug pašalinių reiškinių, todėl dauguma ligonių gydymo atsisako. Kartais pasiekiami ir neblogi rezultatai, o pašaliniai vaistų sukelti reiškiniai po kurio laiko išnyksta.

Mokslininkai nuolat atranda naujus vaistus hepatitui gydyti. Vieni iš jų yra tie, apie kuriuos savo laiške rašė skaitytoja. Tai *daclasvir* ir *sofosbuvir*. Jų kainos JAV 12 savaitių gydymo kursui siekia apie 147 000 dol. (*sofosbuvir* – 84 000, *daclatasvir* – 63000 dol). Gydant šiais vaistais pasiekama gerų rezultatų, be to būna žymiai silpnesni pašaliniai reiškiniai. Gera žinia, kad pastaruoju metu pasirodė „bepatentinės“ (angl. *generic*) vaistų formos, kurios yra gana pigios ir manau, kad artimiausiu laiku jų bus galima įsigyti ir Lietuvoje. Yra šaltinių, nurodančių, kad *sofosbuvir* bus galima įsigyti už 300 dol. ir *daclatasvir* – 23 dol. Kai kuriose šalyse, o taip pat Anglijoje yra legalu minėtus vaistus 12 savaitių kursui įsigyti internete, pateikus gydytojo receptą. Galbūt įmanoma gavus gydytojo receptą Europoje paieškoti „bepatentinių“ vaistų formų.

Paruošta remiantis: www.WebMD, www.pasveik.lt, www.i-baze.info, www.harvoni.com, www.cdc.gov, [www.World Health organization](http://www.WorldHealthOrganization)

SUBSCRIBE

Receive BOTH!

ONE YEAR

DRAUGAS NEWS

12 ISSUES

LITHUANIAN HERITAGE

6 ISSUES

\$45 mailed

\$30 internet only

DRAUGAS NEWS

LITHUANIAN WORLD WIDE NEWS IN ENGLISH

My Paper – My Friend

My link to LITHUANIA!

www.draugas.org/news

LITHUANIAN HERITAGE

MAGAZINE IN ENGLISH

A supplement mailed separately

ATLANTIC Express Corp.

SIUNTINIAI Į VISĄ EUROPA

+ Ukraina, Baltarusija, Moldova, Rusija

Greičiausi pristatymo terminai

Kiekviena dėžė nemokamai apdrausta \$100

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmens turto perkraustymą

Asmeninės siuntos

708-907-3000

Siuntinių paėmimas iš namų

630-774-2136

Sekite savo siuntas: AtlanticExpressCorp.com/tracking

Centrinio ofiso adresas

8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

Siuntinių Priėmimo Vietos

Atlantic Express Centrinis Ofisas
8801 S. 78th Ave. Bridgeview, IL 60455
Tel: 708-907-3000

Rūta
6551 South Cass Ave Westmont, IL 60559
Tel: 630-964-7882

Florist Queen
1620 Pebblewood Lane Naperville, IL 60563
Tel: 630-450-2014

Eurus Deli
22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137
Tel: 630-469-4290

Biomed
360 Townline Rd. Mundelein, IL 60060
Tel: 847-566-6676

Royal Petal Inc.
188 E. Wend St. Lemont, IL 60439
Tel: 630-257-0339

Excel Insurance
5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641
Tel: 773-777-4700

Romanian American Network
6201 W. Howard St. B3 Niles, IL 60714
Tel: 847-897-6710

Granitex
704 N. Larch Ave. Elmhurst, IL 60126
Tel: 630-888-1838

Atlantic Express Chicago
2715 W. 71 St. Chicago, IL 60629
Tel: 773-476-2655

Real Exteriors
3740 N. 25th Ave. Suite D Schiller Park, IL 60176
Tel: 847-671-1155

Lithuanian Plaza
9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465
Tel: 708-599-9866

Galos Caves
6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634
Tel: 773-283-7701

Kunigaikščių Užieiga
6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501
Tel: 708-594-5622

Biomed 2
4548 N. Harlem Ave. Harwood Heights, IL 60706
Tel: 773-656-2430

Kalyra
338 S. Rohlwing Rd. Palatine, IL 60074
Tel: 847-776-7766

Continental USA
2207 W Chicago Ave, Chicago, IL 60622
Tel: 773-489-9770

MANO VIRTUVĖ

Veršiena su baltuoju vynu

Šis veršienos kepsnys labai tinka Velykų stalui

Pagrindinis patiekalas maždaug 6–8 žmonėms. (Kitą dieną šis valgis bus dar gardesnis!)

Reikės:

- 4 sv (2 kg) veršienos su kaulu
- 2 šaukštų miltų
- 3 šaukštų alyvuogių aliejaus
- 4 šaukštų sviesto
- 2 salierų stiebų
- 2 česnako skiltelių
- 2 vidutinio dydžio svogūnų
- 1,5 puodelio sauso baltojo vyno
- jūros druskos, šviežiai maltų juodųjų pipirų

Sumaišyti miltus, druską ir pipirus ir tame mišinyje apvolioti mėsą. Didelėje keptuvėje įkaitinti alyvuogių aliejų su 2 šaukštais sviesto ir apkepti mėsą iš abiejų pusių, kol gražiai apskrus ir įgaus auksinį atspalvį. Salierus, svogūnus, česnakus nuvalyti, smulkiai sukapoti ir 10 minučių pakepinti su likusiu sviestu. Dėti mėsą ant apkepintų daržovių, įpilti vyno. Troškinti uždengus ne trumpiau nei 2 valandas.

Grybai kepti su mėta

Skaniausi, žinoma, baravykai, bet tinka ir kultivuoti švieži grybai, tokie kaip *baby portobello* ar *white button*. Tai puiki užkandėlė 6 žmonėms.

Reikės:

- 600 g (21 oz) grybų
- 12 skiltelių česnako
- 2 saujų šviežių mėtų lapelių
- 6 šaukštų alyvuogių aliejaus
- jūros druskos
- šviežiai maltų juodųjų pipirų

Grybų kotus nuskusti, grybus gerai nuplauti ir nusaustinėti. Supjaustyti plonomis juostelėmis. Orkaitę įkaitinti iki 190 C (375 F). Iš dvigubo folijos lakšto padaryti 6 sandarius pakelius. Į kiekvieną įdėti šeštadalį grybų, užpilti po 1 šaukštą alyvuogių aliejaus, įdėti 2 skilteles česnako, padruskinti ir papipirinti, pabarstyti smulkintais šviežios mėtų lapeliais. Tuomet pakelius sandariai užsukti, dėti į keptimo skardą ir kepti įkaitintoje orkaitėje 20–25 minutes.

Džiugaus Velykų laukimo!

Jūsų **Indrė**

Skaitykite „Draugą“ greičiau! www.draugas.org

PRETTY IS AN ACCIDENT OF NATURE
ELEGANT IS A SELF-CREATED WORK OF ART.

Being Caballero

„Elegancija“ –

į taip pavadintą renginį, kuris **balandžio 2 d., sekmadienį**, vyks **Baltic Art Studio Co.** (4346 N Milwaukee Ave., Chicago, IL 60641), kviečia Evelina Mayner ir Inga Rimkevičiūtė. Trukmė – **nuo 3 val. p. p. iki 8 val. v.**

Pasipuoškite, pasikvieskite draugų ir atvykite gražiai praleisti laiko, o tuo pačiu investuoti į save. Renginys gal įdomesnis moterims, nors ir vyrams nedraudžiama atvykti.

Svečiai prašomi apie savo dalyvavimą pranešti iš anksto **tel. 773-526-1127**

PADĖKA

„Lietuvos vardo skonis“

Lietuvoje įsteigta viešoji įstaiga „Kūrybos pieva“ sėkmingai užbaigė dokumentinio kino filmo „Lietuvos vardo skonis“ kūrimo darbus JAV, o tiksliau – pirmąjį šių darbų etapą. Informacija visuomenei talpinama svetainėje www.kurybospieva.com, skiltyje „Nauji projektai“ bei socialiniame tinkle „Facebook“: <https://www.facebook.com/Lietuva100>

Džiaugiamės, kad vis daugiau JAV lietuvių kartu su visais pasaulio lietuviais jungiasi prie projekto, skirto artėjančiam Lietuvos valstybės atkūrimo jubiliejui paminėti.

JAV LB tarybos prezidiumo pirmininkas Juozas Polikaitis pasirašo ant specialiai šiam projektui pagamintos vėliavos, kuri vėliau bus padovanota Lietuvos nacionaliniam muziejui.

Vanesos Urbienės nuotr.

Filmo kūrybinė grupė reiškia padėką visiems, kurie dalijasi informacija bei patirtimi:

LR generaliniam konsului Čikagoje Mariui Gudynui, LR garbės konsului Stanley Balzekui, Jr. ir jo įkurtam Lietuvių kultūros muziejui, LR garbės konsului Algiui Zaprackui.

Lituanistikos tyrimo ir studijų centrui – Loretai Timukienei, Genutei Razumienei. Tautodailės instituto narėms, šokių grupėms „Grandis“, „Suktinis“ bei „Laumė“, kun. Jauniui Kelpšui ir kun. Gintarui A. Jonikui, kun. Valdui Aušrai, Liudui Šlėniui, Astai Zimkus, Austėjai Sruogai, Godai Misiūnienei, Taiydai ir Richardui Chiapetta, Janinai Udrienei, Daivai Maziliauskienei, Algiui Rugieniui, Ramunei Mikailienei, Valentinai Rauckienei, Vidai Rupšienei, Nijolei Pupienei, Irenai Nakienei, Viktorui Stankui, Andriui Jonui Dundurui, Norai Sugintaitei, Mildai Šatienei, Romualdai Povilaičiui, Arvydai Reneckui bei visiems, kas neabejingi projektui.

Dėkojame laikraščiui „Draugas“ už informacijos sklaidą, o Clevelando lietuviams – Nomedai Vucianienei, LR garbės generalinei konsulei Ingridai Bublionei, Loretai Grbacui ir kt. – už šiltą priėmimą.

Nuoširdus ačiū tiems, kas ne tik dalijosi informacija bei patirtimi, bet ir suteikė paramą:

Dievo Apvaizdos lietuvių parapijai Detroite, JAV LB Michigano apygardai; malioniems ir supratingiems čikagiškiams: Juozui ir Irenai Polikaičiams, Remigijui Satkauskui, Salomėjai Zdanavičiūtei-Daulienei.

Išskirtinė padėka Reginai ir Renaldui Budriams Čikagoje – už pastogę, finansinę paramą ir kitokią pagalbą sprendžiant buitines, transportavimo bei kitus organizacinius klausimus filmavimų metu.

Su geriausiais linkėjimais iš Lietuvos projekto „Lietuvos vardo skonis“ kūrybinė grupė

CHIRURGAI

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Tel. 331-221-9004

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8260

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų skausmų gydymas

ADVOKATAI

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos susitarus

Pasidalinkite nuomone
facebook
www.facebook.com/draugolaikrastis

TEATRŲ IR KONCERTŲ SALĖSE

Tobulybė neturi ribų

Pavasarinė Hubbard Street programa išsiskleidė gražiausiomis spalvomis

RAIMUNDAS MARIUS LAPAS

Daugelis sutiks, jog Millennium Parke įsikūręs Harris Theater yra nepamainoma šiuolaikinio šokio meka Čikagoje. Kovo 16–19 dienomis čia ir vėl kūrybinę užuovėją rado jau legenda tapusi Hubbard Street Dance Chicago (HSDC) trupė. 39-tasis sezonas sužydėjo visomis spalvomis, kaip ir tikėtasi.

Ar not HSDC meno vadovo Glenn Edgerton, trupės tikslas yra supažindinti žiūrovą su išradimais Amerikos ir kitų šalių choreografais – tiek naujais šokių padangėje pasirodžiusiais talentais, tiek ir pripažintais meistras. Šioje retrospektyvioje programoje mes ir vėl gėrėjomės ispanų choreografo Nacho Duato (pilnas vardas Juan Ignacio Duato Bárcia, g. 1957 m. Valencijoje) darbais. Jie harmoningai susiliejo su daug žadančio jauno choreografo Crystal Pite kūryba.

Net sunku patikėti, jog HSDC jau trisdešimt metų bendradarbiauja su Nacho Duato. Jo 1983 m. *Jardí Tancat* (katalonų kalba – *Uždaras sodas*) pagal Maria del Mar Bonet muziką buvo pirmasis europietiškas kūrinys, su kurio Hubbard Street šokėjus supažindino tuometinis jos vadovas Lou Conte. Dar daugiau – atradęs *Jardí Tancat* žymusis čikagietis pakeitė iki tol egzistavusį HSDC kūrybinį stilių ir dvasią. „Vandens, mes prašome vandens. O Jūs, Dieve, mums davėte vėją. Jūs nusigrėžėte nuo mūsų, tarsi Jūs mūsų neklausytumėte...“ Ši malda dramatiškai atsispindi visų trijų porų (Jessica Tong ir Jason Hortin, Emilie Leriche ir David Schultz, Ana Lopez ir Florian Lochner) judesiuose – sėjant, sodinant, nuimant negausų derlių, kurį išaugino sausros iškamuota Katalonijos žemė. Kūrinys puikiai derėjo prie *Violoncello* – ištraukos iš *Multiplicity. Forms of Silence and Emptiness* (pagal J. S. Bach). Jacqueline Burnett ir Michael Gross duetas čia tampa vienu kūnu: jis – muzikantas, ji – instrumentas, violončelė. Tikras talentingo choreografo šedevriukas!

Pradžiugino ir dar syki, po metų pertraukos parodytas kanadietės Crystal Pite kūrinys *Solo Echo*. Beje, HSDC buvo pirmoji amerikiečių trupė, atlikusi šį nuostabų kūrinių pagal Johannes Brahms muziką. Čia Pite atsisklei-

džia ne vien kaip choreografė, bet ir kaip puiki kostiumų dizainerė. Žavinas ir Tom Visser apšvietimas.

Neturėčiau aplenkti choreografo Lucas Crandall *Imprint*, kuris buvo tinkamiausias kūrybinis sprendimas HSDC pavasarinės programos pradžiai. Kūrinys – svaiginantis muzikinių ištraukų kokteilis: čia ir Johann Sebastian Bach, ir Lincoln Chase, ir Tábor Radosti, Mikael Aldén. Malonų išpūdį paliko bulgarės Branimiros Ivanovos kostiumai.

Gera žinia – HSDC 39-tasis sezonas dar nesibaigia. Gegužės 10–14 dienomis Čikagos Museum of Contemporary Art patalpose vyks *danc(e)volve: New Works Festival*. Matysime jaunų, išradingų choreografų Robyn Mineko Williams, Julia Rhoads, Penny Saunders ir Alice Klock kūrinius. Birželio mėnesį žiūrovų laukia kitos malonios staigmenos pasitinkant jubiliejinį 40-tąjį trupės sezoną.

Po spektaklio šalia sėdintis žiūrovas paklausė, ar patiko – did you like it? Atsakiau, kad tą keturių raidžių derinį „like“ šiuo atveju pavartočiau tik su „labai labai“. Jis nusišypsojo ir pasakė, kad išsirinktų kitą keturių raidžių derinį – „love“.

Iš tikrųjų, HSDC moka savo menu skleisti meilę ir grožį šiais ne itin ramiais laikais. Norite panirti į jų pasaulį? Tinklalapio adresas: www.hubbardstreetdance.com.

Hubbard Street šokėjų Florian Lochner ir Ana Lopez duetas iš Nacho Duato *Multiplicity. Forms of Silence and Emptiness*. Todd Rosenberg nuotr.

Paskelbtas konkursas

„Tautinis drabužis mano šeimos ir bendruomenės istorijoje“

Etninės kultūros globos taryba (EKGT) kartu su Pasaulio Lietuvių Bendruomene paskelbė konkursą „Tautinis drabužis mano šeimos ir bendruomenės istorijoje“.

Tai pernai vykdyto konkurso „Pasidalink istorija apie tautinį rūbą tremtyje“ tęsinys. Šiais metais konkurso rengėjai kreipiasi į platesnę visuomenę – visus, kurie gyvena Lietuvoje ir toli už jos ribų.

„Laukiame įdomių istorijų apie savo ar savo artimųjų tautinį drabu-

žį. Kviečiame konkurse dalyvauti kiekvieną, kuriam tautinis kostiumas yra svarbus etninės, regioninės ar asmeninės tapatybės simbolis arba brangi šeimos vertybė“, – sako EKGT pirmininkas Virginijus Jocys.

„Jei norite pasidalinti savo patirtimi, susijusia su tautiniais drabužiais, žinote jausmingų jų išsigijimo, jo likimo ar sukūrimo istorijų, arba norite pasidalinti pasakojimu apie tautinių drabužių reikšmę emigracijoje ar tremtyje – rašykite mums. Laukiame įvairiausių pasakojimų, kuriuose atsiskleistų tautinio kostiu-

mo svarba reikšmingose Jūsų, Jūsų šeimos ar bendruomenių šventėse bei situacijose“, – kviečia konkurso rengėjai.

Jūsų laiškų su istorijomis apie tautinį kostiumą laukiame iki 2017 gruodžio 1-os dienos el. paštu: etnolangas@lrs.lt arba adresu: J. Tumovaižganto g. 4-1, 01108 Vilnius.

Įdomiausius pasakojimus žadama paskelbti Etninės kultūros globos tarybos veidaknygėje, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės leidinyje ir išsaugoti EKGT archyve.

Alkas.lt

A † A
VIOLETA KARALIS
DAMARACKAITĖ

2017 m. kovo 27 d. amžinybėn iškeliavo Violeta Karalis, mylin-ti ir mylima a. a. Česlovo žmona, atsidavusi sūnaus Arūno Mama, brangi Janinos Marcinkevičienės sesuo, stiprybės šaltinis ją su-pusiems žmonėms.

A. a. Violeta gimė 1954 m. liepos 5 d. Kaune. 1976 m. buvusiam Kauno politechnikos institute įgijo inžinieriaus statybininko kvalifikaciją ir 1978 m. atvyko į Čikagą, kur įsidarbino Sargent Lun-dy kompanijoje. 1985 m. persikėlė gyventi į Lemont, ten ilgus me-tus dirbo Montessori darželyje „Žiburėlis“, aktyviai dalyvavo JAV Lietuvių Bendruomenės veikloje, 4 metus dirbo administratore Pa-saulio lietuvių centre. 2003 m. įsteigė savo verslą, kavinę „Traviata“, LLC, persikėlė į Lisle, kur 2007 m. atidarė ir iki 2015 m. sėkmin-gai vystė vietinių gyventojų ir iš toliau atvykusių lankytojų pa-mėgtą ledainę „Gelato“.

Velionė iki paskutinės savo gyvenimo minutės kovojo su on-kologine liga, dalino savo dėkingumą, meilę bei gyvenimo džiaugs-mą aplink ją buvusiems žmonėms.

Atsisveikinimas su a. a. Violeta vyks ketvirtadienį, kovo 30 d., nuo 3 val. p. p. iki 9 val. v. Palos-Gaidas laidojimo namuose, 11028 Southwest Hwy, Palos Hills.

Penktadienį, kovo 31 d., 9 val. ryto velionė bus palydėta Švč. Mer-gelės Marijos Gimimo bažnyčia, kurioje 10 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios. Po šv. Mišių a. a. Violeta bus palaidota Šv. Kazimiero ka-pinėse.

Kviečiame visus draugus, artimuosius ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse.

Liūdinti šeima

www.palosgaidasfh.com arba
tel. 708-974-4410

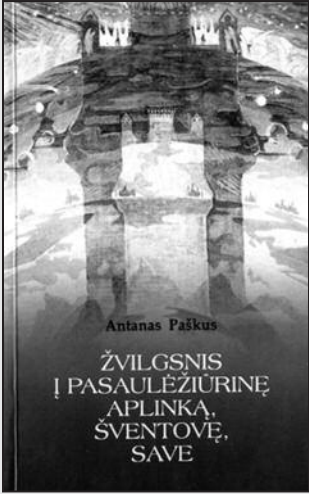
„Draugo“ knygynėlyje rasite tai, ko jums reikia

Siūlome atvykti į „Draugą“ ir įsitikinti, kad čia jūs įsigysite knygas, ku-rių ilgai ieškojote. Prižadame – knygų įvairovė jus nustebins.

„Žmogus nerašo knygos, kai jis ką nors žino. Jis rašo knygą grumdamasis su koku nors klausimu“.

(Psichologas Rollo May)

Ši mintis ir paskatino dr. kun. Antaną Pa-škų parašyti knygą „Žvilgsnis į pasaulėžiū-rinę aplinką, šventovę, save“. Knygos dalys – „Mūsų amžiaus veidas“, „Krikščionis švento-vėje“, „Žvilgsnis į save“ ir „Menkavertiškumo šalinimas“, – nors ir atskiros, bet „sukabintos“ stipria grandine, kurios vardas – žmogus, jo pasaulėžiūrinis klimatas, jo kolektyvinė ir individualioji savivertė, žmogaus sakralu-mo sfera (šventykla). Gvildenami klausimai yra aktualūs ir šiandien žiūrint iš desakralizaci-jos (religinės, pagarbos žmogui ir Dievybei) perspektyvos. Kai kultūra įspraudžiama į vieno matmens žmogiškosios egzistencijos erdvę, tuomet pasaulyje „nebelieka nieko šventa“, pratarmėje teigia pats kn. autorius.

Knygos „Žvilgsnis į pasaulėžiūrinę aplinką, šventovę, save“ kaina – 8 dol., (Illinois valstijos pridėtinės vertės mokestis – 9.25 proc., persiuntimas paštu – 5 dol.).

Daugiau informacijos tel. 773-585-9500

„Draugo“ knygynėlis dirba nuo 8:30 val. r. iki 4:30 val. p. p.

Knygynėlio adresas: 4545 W. 63rd. Street, Chicago, IL.

„Draugo“ prenumeratoriai gali skaityti „Draugą“ internete be jokio papildomo mokesčio.

Pageidaujantys turėtų parašyti apie tai administracijai:

administracija@draugas.org ir gauti „log in“ bei slaptažodį

Lietuvių Fondo steigėjas, mylimas vyras, tėvas, senelis

A † A
dr. ANTANAS RAZMA

užbaigė žemišką kelionę 2017 m. kovo 26 d. savo namuose, Burr Ridge, IL.

Gimė 1922 m. birželio 20 d. Visvainių km., Platelių valsč., Kretingos apskr.

Liko liūdėti: žmona Alė (Antanaitytė), sūnus dr. Antanas Ginta-ras su žmona Asta, sūnus dr. Edmundas Petras su Danute Balčiūnaite, podukra Ramona Stephens-Žemaitienė su vyru Alexiu, anūkai Alexa, Andrius, Gabrielė, Emilija, Lana Razmos ir Aurelius Žemaitis; a. a. brolio Kazio šeima: žmona Danuta, dukterys Kristina, Teresė ir Elena, sūnus Casey su šeimomis, dukterėčia Birutė Tomonis su vyru Ryčiu ir dukra Gabriele; sūnėnai Lietuvoje: Antanas, Kazys ir Romas Pakalniškiai su šeimomis, pusbrolis Saulius Razma su žmona Leokadija Lietuvoje, svainis Faustas Antanaitis su žmona Onute, dukterys Kristina Buntinienė ir Jennifer McCarthy su šeimomis, sūnėnas dr. Petras Kisieličius su žmona Daiva ir šeima, duk-terėčia Jolita Narutienė su vyru Vytu ir šeima, svočia Elena Mo-tušienė, giminaitis Valis Razma su šeima.

A. a. Antanas bus pašarvotas penktadienį, kovo 31 d. nuo 4 val. p. p. iki 8 val. v. Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje, 14911 E. 127th St, Lemont, IL.

Laidotuvės įvyks balandžio 1 d., šeštadienį. 10 val. ryto Palai-mintojo Jurgio Matulaičio misijoje bus aukojamos šv. Mišios už ve-lionio sielą.

Po Mišių velionis bus palaidotas Šv. Kazimiero kapinėse.

Vietoje gėlių prašome aukoti Lietuvių Fonde veikiančiam Lietuvių Fondo steigėjo dr. Antano Razmos fondui.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvau-ti laidotuvėse ir prisiminti jį savo maldose.

Nuliūdusi šeima

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, 800-994-7600 arba
www.petkusfuneralhomes.com

„DAINAVA“
kviečia į pavasario koncertą
„Saulėtekis“

Nors žiema dar nesiruošia trauktis, ne vienas jau gyvename pavasario lau-kimu. Nespėsime pajusti, kaip bundanti gamta išjudins mus iš žiemos sąstingio, su kaitresne saule vėl pasklis Šv. Velykų nuojauta. Lietuvių meno ansamblis „Dai-nava“ gamtos atgimimo nuotaika gyvena jau dabar ir ja pasidalinti savo gerbė-jus kviečia į koncertą „Saulėtekis“. Be V. Augustino, V. Miškinio ir kitų lietuvių kom-pozitorių kūrinių programoje skambės ir du pasaulinio pripažinimo sulaukę kū-riniai – V. A. Mocarto „Mažosios mišios b-dur“ bei norvegų kilmės kompozitoriaus Ola Gjeilo įspūdingosios „Saulėtekio mišios“.

Koncertas įvyks balandžio 30 d., sekmadienį, 1:30 val. p. p.

Šv. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje Marquette Parke
6812 S. Washtenaw Ave., Chicago, IL 60629.

Daugiau informacijos – tinklalapyje www.dainava.us

<http://draugokalendarius.org>

PAS MUS
IR
APLINK MUS

■ **Balandžio 1 d., šeštadienį, 10 val. r.** Balzeco lietuvių kultūros muziejuje (6500 S. Pulaski Rd, Chicago, IL) menininkė iš Lietuvos Odeta Bražėnienė kviečia pasimokyti popieriaus karpinių meno. Pamokoje išmoksite, kaip iš balto popieriaus lapo iškarpyti dailių ornamentų. Pamokos kaina suaugusiam 15 dol., vaikui 5 dol., muziejaus nariams – nemokamai. Organizatoriai parūpins reikalingų medžiagų ir įrankių. Registruotis: info@balzekasmuseum.org. Daugiau informacijos telefonu: 773-582-6500.

■ **Balandžio 2 d., sekmadienį, 1 val. p. p.** Jaunimo centre, Čiurlionio galerijoje (5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636) vyks metinis Centro narių susirinkimas. Registracija prasidės 12:30 val. p. p. Maloniai kviečiame lietuvių visuomenę gausiai dalyvauti susirinkime.

■ **Balandžio 9 d., sekmadienį, 12:30 val. p. p.** Korp!Giedra kviečia visus į kultūrinę popietę „Maironis – Tautos atgimimo balsas“, kuri vyks „Sielos“ galerijoje Pasaulio lietuvių centre Lemonte. Literatūrinę programą režisavo Giedrė Gillespie. Mintimis apie Maironį, savo giminaitį, pasidalins viešnia iš Kauno – Maironio muziejaus Išeivijos literatūros skyriaus vedėja Virginija Paplauskienė. Bus dainuojamos pagal Maironio eiles sukurtos dainos, skaitomos ištraukos iš knygų. Bus ir vaišės.

■ **Lietuvių Fondo 54-asis narių suvažiavimas** vyks gegužės 6 d. Pasaulio lietuvių centre, (14911 127th St., Lemont, IL 60439). Registracija prasidės 8 val. r. Suvažiavimo pradžia – 10 val. r. Maloniai kviečiame dalyvauti. Daugiau informacijos rasite tinklalapyje www.lietuviufondas.org

**Balandžio 23 dieną,
sekmadienį, 3 val. p. p.
kviečiame į Jungtinės dailės parodos**

**ATGIMIMAS
ATIDARYMĄ**

**Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre
5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636**

**Koncertas, vaišės, loterija
Piešimo konkursas vaikučiams**

Gavėnios ir Velykų laikotarpio
TVARKARAŠTIS

Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčia
(6812 S. Washtenaw Ave., Chicago IL, 60629)

Kovo 25 d., šeštadienį, nuo 3 val. p. p. iki 4 val. p. p. – Bendruomeninis susitaikinimo vakaras (išpažintys). Asmeninės išpažintys klausomos kiekvieną šeštadienį nuo 3 val. p. p. iki 3:45 val. p. p.

Balandžio 9 d., Verbų sekmadienį, 9:30 val. r. šv. Mišios anglų k., 11 val. r. – šv. Mišios lietuvių k.

Balandžio 13 d., Didįjį ketvirtadienį, 5 val. p. p. – Paskutinės vakarienės šv. Mišios.

Balandžio 14 d., Didįjį penktadienį, 5 val. p. p. – Kristaus kančios pamaldos.

Balandžio 15 d., Didįjį šeštadienį, 5 val. p. p. – Velyknakčio šv. Mišios.

Balandžio 16 d., Velykų sekmadienį, 7 val. r. – Prisikėlimo šv. Mišios lietuvių kalba.

9:30 val. r. – šv. Mišios anglų kalba.

11 val. r. – šv. Mišios lietuvių kalba.

**Advokatas
VYTENIS LIETUVNINKAS**
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100
info@1honestlawyer.com

Namams pirkti paskolos
duodamos mažais mėnesiniais
įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais.
Kreipkitės į
Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

**Kviečiame į
Kazio Bradūno
100-mečio vakarą**

**Atvykite į „Draugo“ redakciją,
kurioje poetas darbavosi du dešimtmečius**

*pakilkite į antrąjį aukštą tais pačiais laiptais, kuriais jis lipo
nesuskaičiuojamą daugybę kartų
sutikite jo žvilgsnį, nukreiptą į jus iš archyvinių nuotraukų
išgirskite jo balsą, mintis, įrašytus į garso ir vaizdo juostas
pasigėrėkite, kaip puikiai skamba jo poezija*

Vakaro viešnia –

**Kauno Maironio muziejaus Išeivijos literatūros skyriaus vedėja
Virginija Paplauskienė**

Knygos „Kazys Bradūnas. Archyvai“ sutiktuvės

Renginys vyks

balandžio 7 d., penktadienį, 7:30 val. v.

Adresas:

4545 W. 63rd St., Chicago, IL, 60629

Pasiteirauti tel. 773-585-9500

**Atvykite pabūti Kazio Bradūno dvasioje,
pabendrauti, pasidalinti prisiminimais, pasivaišinti.**

Įėjimas – auka

**Rengia „Draugo“ redakcija
Čikagos ateitininkai
Lietuvių rašytojų draugija**

Remia: Elenutė Bradūnaitė Aglinskienė

Palaimintojo J. Matulaičio Misija

**ATVELYKIO
pietūs**

Balandžio 23 d. 12:30

po 11 val. Mišių

PLC pokylių salėje

14911 127th Street
Lemont, IL 60439

Stalus galima rezervuoti misijos raštinėje arba paskambinus **630-257-5613**
\$25 suaugusiems, \$50 šeimai